

374.013

ศ ๒๓๖ ก

๖.3

การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

สิงหาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๔๖๗๒๖

20 ส.ค. 2541

การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สมจิตร ยั่งยืนดำรงฤทธิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
สิงหาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตร วิชาชีพพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน และเพื่อ เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชา ช่างเครื่องยนต์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่างในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 208 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตามระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (F-test) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณา ในรายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาสำคัญ ด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เรียน รวบรวมเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ การสอนกระตือรือร้นเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาส ออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่ ครูผู้สอน คือ ครูจะเปรียบเทียบกับ และด้านตัวผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน

2. นักศึกษาที่มี อายุ อาชีพ และระดับความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้าน ครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้าน หลักสูตร และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน คือ เวลาเรียนที่กำหนดให้น้อยเกินไป หนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอกับผู้เรียน จำนวนครูผู้สอนมีน้อย นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่องทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน และสถานที่เรียนคับแคบเกินไป สำหรับส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มระยะเวลาเรียนให้มากขึ้น ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในการประกอบการสอน ครูควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสทบทวนบทเรียนโดยให้ฝึกปฏิบัติมาก ๆ และควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมและเป็นสัดส่วน

A STUDY ON LEARNING PROBLEMS OF VOCATIONAL SHORT-COURSE
STUDENTS IN AUTO MECHANICS OF POLYTECHNIC COLLEGES
IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

SOMJIT YINGYONGDAMRONGRIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

August 1997

The purposes of this study were to investigate the learning problems of vocational short-course students in Auto-Mechanics of Polytechnic Colleges in Bangkok Metropolis in four areas : curriculum, teaching process, teacher, and student; and to compare these learning problems according to their ages, careers, educational background, class sessions, and institutions ; also to collect suggestions concerning learning problems of the students.

The subjects were 208 vocational short-course students, chosen through a stratified random sampling, who enrolled in the second semester in 1996. The instrument used for collecting data was five point rating-scale questionnaire. The statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, F-test, and t-test.

The findings were as follows :

1. The students learning problems were at the low level in both as a whole and in each area. When considered in details of each area, it was found that in the area of curriculum there was too summarize on subject matter, in the area of teaching process there was no field-trip, in the area of teacher there was too strict teacher, and in the area of student there was no time to revise the lesson.

2. There was no significant difference on learning problems among students with different age, career, and educational background, both as a whole and in each area.

3. There was significant difference at .05 level on learning problems between students with different class sessions as a whole. When considered in each area, there were significant difference at .05 level only in the area of teacher and the area of student.

4. There was significant difference at .05 level on learning problem between students with different institutions as a whole. When considered in each area, there were significant difference at .05 level only in the area of curriculum and the area of teacher.

5. According to the students' other opinions about their learning problems, they included limited of time for study, inadequate textbooks, limited number of teachers, inability to understand the lessons, no motivation to attend the class, and inconvenient place for study. For their suggestions on these issues, there were the number of classroom hours should be expanded, modern technologies should be applied to teaching process, the teachers should pay more attention to the students, more opportunity in practising should be assigned to the students in order to revise their lessons, and classroom should be appropriated.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

...../ท้าวผก วัฒน..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

...../ดร. นว..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

...../ท้าวผก วัฒน..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

...../ดร. นว..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

...../ดร. สุนทร รัตน..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตนบรรเทา)

...../ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

...../ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 22 เดือน สิงหาคมพ.ศ. 2540

**ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย
“งบประมาณแผ่นดิน” ปีงบประมาณ 2540
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จบริบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตตบรรเทา และรองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์สนอง อิ่มเอม และ ดร.จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การอบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย "งบประมาณแผ่นดิน" ประจำปีงบประมาณ 2540 ขอขอบคุณ ดร.ประพนธ์ จันทวิเทศ อาจารย์สุณีย์ พิเชษฐกิจ เพื่อน ๆ กญ.6 และพี่น้องทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณอาจารย์และนักศึกษาแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ประโยชน์และคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชาแด่คุณบิดามารดา บวรอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สมจิตร์ ยิ่งยงดำรงฤทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง	8
หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ	12
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
สมมติฐานการวิจัย	27
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	39
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร...	43
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร...	51
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหา การเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	73
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	82
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	95

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก	101
ภาคผนวก ข	107
ภาคผนวก ค	109
ภาคผนวก ง	119
ประวัติย่อของผู้วิจัย	129

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ของวิทยาลัย สารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จําแนกตามรอบการเรียน	29
2	จํานวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จําแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้ เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา	40
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน	43
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้าน หลักสูตร จําแนกเป็นรายชื่อ	44
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้าน กระบวนการสอน จําแนกเป็นรายชื่อ	46
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้าน ครูผู้สอน จําแนกเป็นรายชื่อ	48
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้าน ตัวผู้เรียน จําแนกเป็นรายชื่อ	49
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน จําแนกตามอายุ	52
9	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จําแนกตามอายุ .	53
10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน จําแนกตามอาชีพ	55
11	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จําแนกตามอาชีพ	56
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน จําแนกตามระดับความรู้เดิม	58

13	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับ ความรู้เดิม	59
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน	61
15	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน เป็นรายชื่อ จำแนกตาม รอบการเรียน	62
16	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านตัวผู้เรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตาม รอบการเรียน	64
17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามสถานที่ที่ศึกษา	67
18	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานที่ ที่ศึกษา	68
19	ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม จำแนกตามสถานที่ ที่ศึกษา เป็นรายคู่	70
20	ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกตาม สถานที่ที่ศึกษา เป็นรายคู่	71
21	ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน จำแนกตาม สถานที่ที่ศึกษา เป็นรายคู่	72
22	ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	73
23	ความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตร ระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร	76
24	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	120
25	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ จำแนกตาม สถานที่ที่ศึกษา	121

26	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านกระบวนการสอน เป็นรายชื่อ จานนกตามสถานที่ที่ศึกษา	123
27	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน เป็นรายชื่อ จานนกตามสถานที่ที่ศึกษา	126
28	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านตัวผู้เรียน เป็นรายชื่อ จานนกตามสถานที่ที่ศึกษา	127

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในสังคมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคง ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลได้กำหนดไว้เป็นเป้าหมายหลัก ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) และยังคงต่อเนื่องมาเป็นเป้าหมายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) อีก โดยรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร ด้วยการจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้บุคคลสามารถปรับตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องตลอดเวลา นอกจากนี้ รัฐยังมีนโยบายให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนเร่งระดมสรรพกำลัง เพื่อจัดการศึกษา โดยให้ร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตร และฝึกอบรมทักษะวิชาชีพระยะสั้นสำหรับแรงงานทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการฝึกอาชีพและทักษะ แก่ผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัวอย่างกว้างขวาง และครอบคลุมพื้นที่ให้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2534 : 26-27)

การจัดการศึกษาวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ตามความสนใจ ความสามารถ และความพร้อมของแต่ละบุคคล เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดการศึกษาวิชาชีพนี้ได้มีการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษา เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กรมประชาสัมพันธ์ กรมพัฒนาชุมชน สมาคม มูลนิธิและชมรมต่าง ๆ เป็นต้น ดำเนินงานให้บริการด้านวิชาการและอาชีพแก่ประชาชนทั่วไป โดยมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของประชาชนเช่นเดียวกัน ในการจัดการศึกษาแต่ละหน่วยงานได้เปิดสอนวิชาชีพโดยเฉพาะ มีทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว การดำเนินการเรียนการสอน ตลอดจนหลักสูตรที่จัดขึ้น เพื่อสนองความต้องการและความสะดวก

ในการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการจัดมีความยืดหยุ่นในตัวเอง วิชาที่เปิดสอนอยู่ในความสนใจของประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่า แนวการจัดการศึกษาวิชาชีพนี้มีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาซึ่งระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ว่า

"...เร่งรัดจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา และให้มีการจัดฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อยกระดับช่างฝีมือของสถานประกอบการ ฝึกอบรมก่อนเข้าทำงาน ตลอดจนฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการประกอบอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถจะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย..." (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 35-36)

วิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งดำเนินการโดยกรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จัดการศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรพิเศษ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยเน้นการสอนด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้กับบุคคลทั่วไปที่ไม่มีความรู้ด้านวิชาชีพหรือผู้ที่มีความยากจน โดยเฉพาะผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ตามความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคลในระดับถึงผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและช่วยคนที่ว่างงาน ให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในระยะเวลานั้น ๆ ตามความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคลโดยเสียเวลาน้อยและค่าใช้จ่ายต่ำ สำหรับบุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว ให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตนหรือเพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านวิชาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอันสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 3-4)

ในปี พ.ศ.2529 กรมอาชีวศึกษาได้สำรวจการดำเนินงานของวิทยาลัยสารพัดช่างพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอนขาดการฝึกอบรมเพิ่มเติม หลักสูตรเก่าล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้มากนัก ผู้เรียนมีปัญหาวินัยเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกมีไม่เพียงพอ และอยู่ในสภาพชำรุด ไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการเรียนการสอน (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 7-12) และในปี พ.ศ.2531 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง พบว่า ในส่วนของผู้บริหาร มีปัญหาวินัยเรื่องงบประมาณที่ได้รับจากต้นสังกัด ซึ่งไม่เพียงพอกับการดำเนินการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรได้มีการพัฒนาและปรับปรุง

คุณภาพที่เหมาะสม นอกจากนี้อาคารสถานที่มีความคับแคบ และจากการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นที่กำหนดให้เรียน 225 ชั่วโมง โดยมีการเรียนวันละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 75 วัน ทำให้มีนักศึกษาออกกลางคันมาก เพราะต้องใช้เวลาในการเรียนมากเกินไปและต้องเรียนบาง เรื่องที่ไม่ต้องการเรียน (กรมอาชีวศึกษา. 2531 : 281-282)

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษาได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จาก เดิม 225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533 โดยกำหนดเวลาเรียนอย่าง หลากหลายตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาพการณ์ปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้สะดวกโดยใช้เวลาไม่มากนัก และได้เรียนเฉพาะเจาะจงใน เรื่องที่ต้องการเรียนเท่าที่จำเป็นจริง ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 8) ในปี พ.ศ. 2536 หน่วยงานนี้เทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533 พบว่า ผู้บริหาร เห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับรายวิชา เวลา และความพร้อมของสถานศึกษา บางรายวิชาเนื้อหาวิชายังล้าสมัย กำหนดรายวิชายังไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในเรื่องงบประมาณสนับสนุนและคุณภาพของครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาให้ทันต่อ เหตุการณ์และตลาดแรงงาน กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ควรคำนึงถึงการจัดทำแผนการสอน ใบ ความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ ฯลฯ ควรเพิ่มวิชาหรือปรับปรุงวิชาพื้นฐานของแต่ละวิชาให้มากขึ้น ส่วนครูผู้สอน และผู้เรียน เห็นว่า สถานศึกษามีความสับสนและเข้าใจแนวทางการปฏิบัติไม่ตรง กัน ขาดแคลนสื่อการสอน อุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุฝึก ที่ทันสมัย ที่มีอยู่เก่าล้าสมัย และอยู่ในสภาพ ขาทรุด ไม่มีเกณฑ์การวัดผลที่แน่นอน ขาดการนิเทศ การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร ควร มีการสัมมนาผู้สอนหลักสูตรระยะสั้นในการจัดทำสื่อการสอน ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 93-102)

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นแผนกวิชา ที่ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจ และสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ในภาคเรียนที่ผ่านมา มีผู้เรียน ถึง 772 คน (กองการศึกษาอาชีว. 2539 : 1-9) กอปรกับปัจจุบันธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม ยานยนต์ได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความต้องการกำลังแรงงานที่มีความรู้ และความชำนาญงานด้านช่างเครื่องยนต์เป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตร ระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานครว่า มีปัญหาหรือไม่

อย่างไร ตลอดจนการบริการที่ดำเนินการอยู่มีความเหมาะสมและทั่วถึงหรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคมและตลาดแรงงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผน ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนในแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และตลาดแรงงาน
2. ผลจากการศึกษาค้นคว้านครั้งนี้ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้ ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร 135 คน วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี 80 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา 112 คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง 86 คน รวมทั้งสิ้น 413 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย จำนวน 208 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (พวงรัตน์ มณีรัตน์. 2531 : 314 ; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ 1 ได้แก่

3.1.1 อายุ จำนวนออกเป็น 3 ช่วง คือ

- 1) น้อยกว่า 25 ปี
- 2) 25-34 ปี
- 3) 35 ปีขึ้นไป

3.1.2 อาชีพ จําแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ

- 1) ยังไม่ประกอบอาชีพ
- 2) ค้าขาย
- 3) รับจ้าง
- 4) รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

3.1.3 ระดับความรู้เดิม จําแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา
- 3) สูงกว่ามัธยมศึกษา

3.1.4 รอบการเรียน จําแนกออกเป็น 2 รอบ คือ

- 1) รอบเช้า
- 2) รอบค่ำ

3.1.5 สถานที่ศึกษา จําแนกออกเป็น 4 แห่ง คือ

- 1) วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
- 2) วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
- 3) วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
- 4) วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ

- 3.2.1 ด้านหลักสูตร
- 3.2.2 ด้านกระบวนการสอน
- 3.2.3 ด้านครูผู้สอน
- 3.2.4 ด้านตัวผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษา วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ปัญหาด้านหลักสูตร หมายถึง ข้อขัดข้องเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา และระยะเวลา

1.2 ปัญหาด้านกระบวนการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอน สื่อการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน และวิธีการวัดผลและประเมินผล

1.3 ปัญหาด้านครูผู้สอน หมายถึง ข้อขัดข้องเกี่ยวกับความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ ความรับผิดชอบต่อนักเรียน และความมีมนุษยสัมพันธ์

1.4 ปัญหาด้านตัวผู้เรียน หมายถึง ข้อขัดข้องเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ หน้าที่ ความรับผิดชอบ สุขภาพ ความสนใจ และความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้น

2. นักศึกษาวิชาชีพ หมายถึง นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ที่ศึกษาใน แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ วิทยาลัย สารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัย สารพัดช่างนครหลวง

3. หลักสูตรระยะสั้น หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพที่จัดสอนให้แก่ประชาชนทั่วไป ที่มีพื้นฐาน ความรู้ ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า โดยกำหนดระยะเวลาในการเรียนแต่ละ รายวิชาตามความจำเป็นและเหมาะสม ในที่นี้ผู้วิจัย หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพที่ใช้เวลาเรียน 150 - 225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง

4. แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ หมายถึง แผนกวิชาที่ทำการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับช่าง ช่อมเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ช่างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซล ช่างซ่อมระบบส่งกำลังรถยนต์ ช่างไฟฟ้า รถยนต์และช่างซ่อมรถจักรยานยนต์

5. รอบการเรียน หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนในวันหนึ่ง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 รอบ คือ รอบเช้า (9.00-12.00 น.) รอบบ่าย (13.00-16.00 น.) และรอบค่ำ (17.00-20.00 น.) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเพียง 2 รอบ คือ รอบเช้าและรอบค่ำ ทั้งนี้ เพราะ แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ไม่เปิดทำการสอนในรอบบ่าย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง
2. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
3. แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง

กรมอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้นขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2502 โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้มีการจัดตั้งโรงเรียนการช่างวัดทองธรรมชาติ จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2502 เป็นโรงเรียนสารพัดช่างที่ดำเนินการสอนการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2502 เป็นต้นมา โดยได้กำหนดหลักสูตร 6 เดือน (ใช้เวลา 180 หรือ 300 ชั่วโมง) และในปี พ.ศ.2503 ได้ประกาศตั้งโรงเรียนสารพัดช่างสี่พระยา และโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร ต่อมาในปี พ.ศ.2504 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรระยะสั้นเป็น 5 เดือน และมีการสอนภาคฤดูร้อน ระหว่าง เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน แต่ภายหลังได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเป็นหลักสูตร 225 ชั่วโมง (ระยะเวลาเรียน 3 1/2 เดือน) โดยเปิดรับสมัครนักศึกษาประเภทไม่จำกัดความรู้พื้นฐานมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2522

ต่อมา ในปี พ.ศ.2533 กรมอาชีวศึกษาได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันจากเดิม 225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2533 ซึ่งเป็นหลักสูตรประเภทที่มีเวลาเรียนหลากหลายแตกต่างไปจากเดิมที่ทุกวิชาจะต้องใช้เวลาเรียน 225 ชั่วโมง โดยกำหนดให้มีเวลาเรียน ตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาวะการณ์

ปัจจุบันอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ได้สะดวก ในเวลาที่ไม่มากนัก เพราะได้เรียนเฉพาะเจาะจงในเรื่องที่ต้องการทำที่จำเป็นจริง ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 4-8) ทั้งนี้ผู้เข้าเรียนจะต้องเป็นผู้มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า และจะทำการสอนปีการศึกษาละ 3 รุ่น ใช้เวลาเรียนวันละ 3 รอบ ๆ ละ 3 ชั่วโมง คือ รอบเช้าเวลา 9.00-12.00 น. รอบบ่ายเวลา 13.00-16.00 น. และรอบค่ำเวลา 17.00-20.00 น. โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครได้พยายามปรับเปลี่ยนให้นักศึกษาที่ทำงานเป็นกะ ต้องเปลี่ยนกะทุกสัปดาห์ สามารถเปลี่ยนเวลาเรียนได้

เดิมโรงเรียนสารพัดช่าง สังกัด "กองโรงเรียน" จนในปี พ.ศ.2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา มีผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัดที่ "กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา" จนถึงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2523 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง "กองการศึกษาอาชีพ" สังกัดกรมอาชีวศึกษา ขึ้นโดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และควบคุม ดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ ต่อมา ในวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ.2534 กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างเป็น "วิทยาลัยสารพัดช่าง" จึงมีผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างที่เปิดสอนทั้งหมดเปลี่ยนเป็นสถานศึกษา ประเภท "วิทยาลัย" สังกัดส่วนกลาง

ในการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างนั้น คณะกรรมการกลุ่มวิทยาลัยสารพัดช่างได้กำหนดวัตถุประสงค์ว่า เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา เป็นการเพิ่มเติมความรู้จากที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้น สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นที่ตนสนใจ วิชาที่สอนอยู่ในระดับถึงชำนาญการ เปิดสอนหลายวิชา หลักสูตรระยะสั้น ๆ ลักษณะการสอนในแต่ละสาขาวิชา มีความยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก เน้นการที่เรียนจบแล้วสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เข้าสู่ตลาดแรงงานได้ตามความถนัดและความสามารถของตน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถนำหน่วยกิตที่เรียน ไปถ่ายโอนสู่หลักสูตรอื่น ๆ ได้ (วิภาวรรณ สุขสติชัย. 2532 : 5-6)

1. วัตถุประสงค์ของงานวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิทยาลัยสารพัดช่าง ไว้ดังนี้

1.1 เพื่อเป็นแหล่งฝึกอบรมวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่มีความขาดแคลน และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการในพื้นที่ หรือจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้เวลาในการฝึกสั้นๆ

1.2 เพื่อพัฒนาบุคลากรที่ไม่มีความรู้ด้านวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ

1.3 เป็นแหล่งวิชาการในท้องถิ่น สำหรับผู้มีอาชีพอยู่แล้วให้สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและนำวิทยาการใหม่ ๆ ไปพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองและกิจการให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและตลาดแรงงาน

1.4 เป็นแหล่งวิชาการด้านวิชาชีพให้กับนักเรียนมัธยมศึกษา ตามการจัดการเรียนการสอนแนะใหม่ โดยสามารถนำไปเทียบโอนหน่วยกิต เพื่อศึกษาต่อในชั้นสูงขึ้นไปได้

1.5 เพื่อเป็นแหล่งฝึกอบรมวิชาชีพแก่ประชาชน ตามความต้องการของท้องถิ่น ตามแผนนโยบายพัฒนาชนบท เพื่อแก้ปัญหาคความยากจนในชนบท

2. ภารกิจของวิทยาลัยสารพัดช่าง ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 กำหนดภาระหน้าที่ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษา ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดการศึกษาตามหลักสูตร และแผนการศึกษาของชาติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในด้านเกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และอุตสาหกรรม ระดับต่าง ๆ

2.2 จัดการศึกษา ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ

2.3 วิเคราะห์และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ

2.4 ฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ

2.5 ให้บริการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ

2.6 รับงานการค้าที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน

2.7 ประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของนักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จากภาระหน้าที่ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตามระเบียบดังกล่าววิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้จัดการอาชีวศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ ซึ่งมีภารกิจหรือหน้าที่ในการจัดการศึกษา และฝึกอบรม โดยกำหนดแนวการปฏิบัติไว้ 2 ประการ คือ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 8-9)

1. หน้าที่หลัก ได้แก่

1.1 จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีระยะเวลาเรียน ตั้งแต่ 6-225 ชั่วโมง รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น หรืออยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า "อ่านออกเขียนได้") เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

1.2 จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปชม.) มีระยะเวลาเรียนของหลักสูตร 3 ระยะ คือ 1, 2 และ 3 ปี ผู้ที่สำเร็จการศึกษานในแต่ละปีของหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรช่างฝีมือ จากกรมอาชีวศึกษา หลักสูตรนี้จะรับผู้สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับ ปชม.ปีที่ 1 สำหรับปีที่ 2 และปีที่ 3 จะรับต่อจาก ชั้น ปชม.ปีที่ 1 และปีที่ 2 ตามลำดับ

1.3 จัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา สำหรับสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพ

1.4 จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพต่อยอดในสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีสูง ต่อเนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ขั้นสูง

1.5 จัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง เพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพนอกระบบ (ปวช.นอกระบบ) แก่นักเรียนนักศึกษาและกลุ่มเป้าหมายพิเศษให้มีรูปแบบการจัดการที่เอื้อต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และเป็นผู้ที่มีอาชีพหรือทำงานในสถานประกอบการ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตลอดจนเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสืบไป

1.6 จัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพจากสถาบันการศึกษา ผู้มีประสบการณ์และหรือผู้ชำนาญงาน

2. หน้าที่รอง ได้แก่

2.1 ให้ความรู้วิชาชีพแก่ชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่น

2.2 เป็นศูนย์กลางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่ดำเนินการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 จนถึงปัจจุบันโดยจัดการเรียนการสอนให้กับประชาชนทั่วไปโดย เฉพาะผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะพอที่จะนำไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน

หลักสูตรวิชาชีพพระยาสันพุทธศักราช 2533 เป็นหลักสูตรระยะสั้นที่กรมอาชีวศึกษากำหนดขึ้นและใช้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สถานศึกษาใช้ฝึกอบรมวิชาชีพแก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป ที่มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า ผู้ซึ่งมีความประสงค์จะนำความรู้ ความชำนาญการที่ได้รับนั้น ไปประกอบอาชีพทั้งในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว หรือนำไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือเพื่อเพิ่มเติมความรู้พิเศษ และสามารถนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวันได้ ซึ่งการฝึกวิชาชีพตามหลักสูตรนี้ประกอบด้วย ความรู้ภาคทฤษฎีที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั้น ๆ โดยเฉพาะและจะเน้นหนักภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกได้สัมผัสและมีประสบการณ์จริงจนสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ เมื่อจบหลักสูตร จุดเด่นของหลักสูตรนี้ ก็คือ เนื้อหาของแต่ละแผนกวิชา ถูกแบ่งออกเป็นตอน ๆ หรือรายวิชาย่อย ๆ ที่จบในตัวเอง ระยะเวลาที่ใช้ฝึกในแต่ละรายวิชานั้น จะไม่เท่ากัน จะขึ้นอยู่กับเนื้อหาของแต่ละรายวิชาว่า สั้นหรือยาว ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้ตามความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของตนเอง โดยจัดเวลาเรียนหลากหลายตั้งแต่ 6 ชั่วโมง ถึง 225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเองซึ่งเปิดทำการสอน 5 ประเภทวิชา คือ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม และเกษตรกรรม (กรมอาชีวศึกษา, 2533 : 1)

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1.1 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้คนที่ไม่มีโอกาสศึกษาวิชาชีพในระบบ ได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ

1.2 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้คนที่มีความรู้แล้ว ได้มีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และฝึกวิชาชีพเพิ่มเติมในอาชีพนั้น ๆ สามารถนำไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการยกระดับการทำงาน และเพิ่มพูนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว

1.3 เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้คนที่มีความรู้แล้ว แต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกวิชาชีพอื่นตามที่ตนเองถนัดและสนใจ เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้นจากเดิมตามความประสงค์ของตน

1.4 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาที่สนใจ เลือกเรียนวิชาชีพสามารถเรียนตามหลักสูตรนี้ได้ และเมื่อจบหลักสูตรนี้แล้วสามารถโอนหน่วยกิตไปสมทบกับหน่วยกิตในระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้

1.5 เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนแนวทางในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เป็นหลักสูตรวิชาชีพที่จัดสอนหรือฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไป ที่มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า โดยกำหนดเวลาเรียนหลากหลาย ตั้งแต่ 6-225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ความชำนาญจากวิชาชีพที่ได้รับไปประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้

แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์

แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ เป็นแผนกวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ จำนวน 15 รายวิชา คือ ช่างซ่อมเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ช่างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซล ช่างซ่อมเครื่องยนต์เบนซิน ช่างไฟฟ้ารถยนต์ ช่างบริการไฟฟ้ารถยนต์ ช่างตั้งศูนย์ล้อรถยนต์ ช่างซ่อมเบรครถยนต์ ช่างซ่อม

รถจักรยานยนต์ ข้างบริการรถจักรยานยนต์ ข้างบริการบำรุงรักษารถยนต์ ข้างเคาะตัวถังและ
 ปร๊อสี ข้างพ่นสีรถยนต์ ข้างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซลเล็ก ข้างซ่อมระบบส่งกำลังรถยนต์ และข้างซ่อม
 ระบบรองรับน้ำหนักรถยนต์ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ สถานศึกษา
 จะจัดตามความพร้อมที่สถานศึกษามีอยู่ บางแห่งอาจจะจัดตามหลักสูตรเก่า (พ.ศ.2523) คือ
 หลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง และบางแห่งอาจจะจัดตามหลักสูตรใหม่ (พ.ศ.2533) หลักสูตร
 หลากหลาย คือ ระยะสั้น 6-225 ชั่วโมง ในที่นี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะสาขาวิชาที่ใช้เวลาเรียน
 ตั้งแต่ 150-225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรที่จัดสอนให้แก่ประชาชนทั่วไป ที่มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า

จากข้อมูลการรับนักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง
 พบว่า รายวิชาที่เปิดทำการสอนในภาคเรียนที่ 2/2539 ได้แก่ วิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์แก้ไขรถสิ้น
 วิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซล วิชาช่างซ่อมระบบส่งกำลังรถยนต์ วิชาช่างไฟฟ้ารถยนต์ และวิชา
 ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพนั้น ฮอปพอก (ประดินันท์ อุปรมัย และคณะ. 2534 :
 23-24 ; อ้างอิงมาจาก Hoppock. 1976 : 91-92) ได้เสนอทฤษฎีการเลือกอาชีพ ซึ่ง
 ประกอบด้วยสาระสำคัญในการเลือกอาชีพ 10 ประการ คือ

1. บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของเขา
2. บุคคลจะเลือกอาชีพซึ่งเขาเชื่อว่า จะสามารถตอบสนองความต้องการที่มีความสำคัญ
 สูงสุดสำหรับตัวเขา
3. ความต้องการของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของเขาแม้ว่าการรับรู้
 เกี่ยวกับอาชีพของบุคคลอาจจะยังไม่ชัดเจนก็ตาม
4. พัฒนาการทางอาชีพของบุคคลหนึ่งจะเริ่มขึ้น เมื่อเขามีความตระหนักเป็นครั้งแรกว่า
 อาชีพสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้
5. พัฒนาการทางอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ จะดำเนินไปอย่างเหมาะสม ถ้า
 บุคคลสามารถคาดการณ์ได้ว่า อาชีพจะตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีเพียงใด ซึ่งความ
 สามารถในการคาดการณ์นี้ขึ้นอยู่กับความรู้หรือการรับรู้ เกี่ยวกับตนเองความรู้หรือการรับรู้ เกี่ยวกับ

อาชีพ และความสามารถที่จะคิดได้อย่างกระจ่างชัด

6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองของแต่ละบุคคลจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพเพราะจะช่วยให้เขาประจักษ์ถึงความต้องการของเขา และยังช่วยให้เขาคาดการณ์ได้ว่า เขาจะประสบความสำเร็จในอาชีพที่จะตัดสินใจเลือกนั้นได้ในด้านใดบ้าง

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล เพราะจะช่วยให้เขาค้นพบอาชีพ ซึ่งอาจตอบสนองความต้องการของเขา และยังช่วยให้เขาคาดการณ์ได้ว่า อาชีพที่เขาจะตัดสินใจเลือกนั้น จะนำความพึงพอใจมาให้เขาได้มากน้อยเพียงใด

8. ความพึงพอใจในอาชีพของแต่ละบุคคล มีผลมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการตามความคาดหวังของเขาเพียงใด

9. ความพึงพอใจในอาชีพของแต่ละบุคคล มีผลมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาในปัจจุบัน และจากแนวโน้มที่จะได้รับการตอบสนองในอนาคต

10. การตัดสินใจเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ถ้าบุคคลเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงจะตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่า

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ กิ้นซ์เบิร์ก และคณะ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Ginzberg and others. 1951) ได้ศึกษาเรื่องการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยได้สรุปเป็นทฤษฎีไว้ ดังนี้

1. การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่ออายุน้อยที่สุด ประมาณ 6-7 ปี และการตัดสินใจเลือกอาชีพจะมีมากขึ้นเมื่ออายุ 10 ปี หรือมากกว่า

2. การตัดสินใจเลือกอาชีพในแต่ละครั้งในระยะวัยรุ่น จะมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของบุคคลนั้นตั้งแต่วัยแรก ๆ ของชีวิตเป็นต้นมา และมีอิทธิพลต่อไปในอนาคตด้วย การตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะวัยรุ่นนั้น โดยทั่วไปเมื่อเกิดขึ้นแล้วมักจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอีก

3. การตัดสินใจเลือกอาชีพ ต้องการความสมดุลขององค์ประกอบส่วนบุคคลกับโอกาสและขีดจำกัดของความเป็นจริง

นอกจากนี้ เซอร์ทเซอร์ (วัชรวิ วงศ์ศิริวัฒน์. 2536 : 23-24 ; อ้างอิงมาจาก Shertzer. 1985) ได้เสนอแนะว่า ปัจจัยในการเลือกอาชีพประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับตนเอง (Self-knowledge) ประกอบด้วย ลักษณะการตัดสินใจ ทักษะ ความเชื่อถือ ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม ช่วงชีวิต และวิถีชีวิต
2. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (Career information) ประกอบด้วย โครงสร้างของงาน แนวโน้มการจ้างงาน สถานะทางเศรษฐกิจของอาชีพ ความเชื่อเกี่ยวกับอาชีพนั้น โอกาสการฝึกอบรม
3. บุคคลอื่นที่มีความสำคัญ (Significant others) ประกอบด้วย ค่านิยม และบทบาททางครอบครัว ระดับเศรษฐกิจและสังคม ความคาดหวัง และความรู้สึกละเอียดของบุคคลอื่น แผนในอนาคต ได้แก่ การแต่งงาน แผนอื่น ๆ ได้แก่ อาชีพผู้สมรส การเงิน

จากทฤษฎีการเลือกอาชีพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการเลือกอาชีพของคนเรานั้น จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความเห็นว่า อาชีพสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ และในการตัดสินใจเลือกอาชีพจะมียุทธศาสตร์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพหลายอย่าง เช่น ทักษะ ความเชื่อ ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ค่านิยม โครงสร้างของงาน สถานะทางเศรษฐกิจของอาชีพ บทบาททางครอบครัว และความรู้สึกละเอียดของบุคคลอื่น เป็นต้น นอกจากนี้ ช่วงระยะเวลาในชีวิตที่แตกต่างกัน ก็มีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลแตกต่างกัน และที่สำคัญ ก็คือ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลนั่นเอง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่

ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยธรรมชาติของมนุษย์เมื่อวัยเปลี่ยนแปลงก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่น ๆ ตามไปด้วย เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น นักเรียนผู้ใหญ่หรือนักศึกษาผู้ใหญ่จึงมีลักษณะแตกต่างไปจากเด็กนักเรียน ซึ่งเจียร์สรี วิวิธสิริ (2535 : 91-92) ได้กล่าวถึง ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั่วไป ไว้ดังนี้

1. มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากมายหลายแบบ
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการมาเรียนแตกต่างกัน
3. มีประสบการณ์เดิมที่จะนำมาใช้ในการเรียนรู้แตกต่างกัน
4. มาเรียนด้วยความสมัครใจและมีความสนใจนาน
5. มีความสนใจมากในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ

6. ต้องใช้เวลาทำในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ
7. มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนกับครู
8. ชอบทำตามความเคยชินที่ปฏิบัติมา
9. ชอบการแนะนำมากกว่าถูกสอน ต้องการนําทนเองมากกว่าให้ผู้อื่นบงการ
10. ต้องการคำยกย่อง ชมเชย หรือสนับสนุนด้านกำลังใจมากกว่าการตำหนิ หรือลงโทษ
11. ชอบการปฏิบัติที่มีความจริงจัง และปรารถนาดี รักความยุติธรรม และความมีเหตุผล
12. มีภารกิจและความรับผิดชอบในชีวิตมาก ทั้งต้องปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
13. มีความวิตกกังวลและตึงเครียดมากกว่าเด็ก รวมถึงความเหนื่อยล้าที่ต้องทำงานมาทั้งวันด้วย
14. สมรรถภาพทางกายลดน้อยลง เพราะเสื่อมลงตามวัยทำให้ต้องใช้เวลาตอบโต้ หรือปฏิบัติมาก รวมถึงประสบการณ์เดิมสอนให้ต้องระมัดระวังด้วย การกระทำใด ๆ จึงช้า
15. ผู้ที่เคยหยุดเรียนกลางคัน (Drop out) มักมองตนเองว่า มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

การเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้นรอนส์ (สุวัณณ์ วัฒนวงศ์. 2536 : 193-194 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ได้ศึกษาค้นคว้าจากผลงานของลินเดอร์แมน และสรุปเป็นพื้นฐานการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ (Modern adult learning theory) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการและความสนใจ (Needs and interests) ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา เขาก็จะเกิดความพึงพอใจ เพราะฉะนั้นควรจะมีการเริ่มต้นในสิ่งเหล่านี้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมทั้งหลาย เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้นั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้ด้วยเสมอ

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ (Life situations) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ควรจะยึดถือสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่เป็นหลักสำคัญ มิใช่ตัวเนื้อหาวิชาทั้งหลาย

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์ (Analysis of experience) เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ ดังนั้น วิธีการหลักสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ ก็คือ

การวิเคราะห์ถึงประสบการณ์ของผู้ใหญ่แต่ละคนอย่างละเอียด ว่ามีส่วนไหนของประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้บ้างแล้วจึงหาทางนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

4. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self-directing) ความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ ก็คือ การมีความรู้ลึกต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้น บทบาทของครูจึงควรอยู่ในกระบวนการสืบหาหรือค้นหาคำตอบร่วมกันกับผู้เรียน มากกว่าการทบทวนที่ส่งผ่าน หรือเป็นสื่อสำหรับความรู้ แล้วทบทวนที่ประเมินผลว่าเขาคล้อยตามหรือไม่เพียงใดเท่านั้น

5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual-difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละบุคคลเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้น การสอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องจัดเตรียมการในด้านนี้อย่างดีพอ เช่น รูปแบบของการเรียนการสอน เวลาที่ได้ทำการสอน สถานที่สอน และประการสำคัญ คือ ความสามารถในการเรียนรู้ในแต่ละขั้นของผู้ใหญ่ย่อมเป็นไปตามความสามารถของผู้ใหญ่แต่ละคน

เอเคอร์ (โรหมัมมัต อับดุลกาเดร์. ม.ป.ป. : 25-27 ; อ้างอิงมาจาก Aker. 1972) เชื่อว่า ทุกคนสามารถมีโอกาสดำเนินการการเรียนรู้ และนักการศึกษาผู้ใหญ่จำเป็นต้องมีความเชื่อมั่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเขา ซึ่งเอเคอร์ได้เรียบเรียงหลักการเรียนรู้ผู้ใหญ่ ไว้ดังนี้

1. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีถ้าหากเขาได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
2. จัดอุปกรณ์การสอน ที่ช่วยให้เขาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ เขาจะเรียนรู้ได้ดีกว่าการใช้อุปกรณ์การสอนที่ไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ๆ ของเขา
3. ผู้ใหญ่จะรับความคิดใหม่ ๆ ได้เร็วกว่าถ้าหากว่าความคิดใหม่นั้น ๆ สอดคล้องกับความเชื่อเก่า ๆ ของเขาที่มีอยู่แล้ว
4. จะต้องศึกษาพื้นฐาน และความต้องการของผู้ใหญ่ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวในการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้แก่เขาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานทางการศึกษาน้อย ๆ มักจะไม่มั่นใจในตนเอง และคิดว่าตนเองเรียนไม่ไหว
5. จะต้องช่วยสร้างความสำเร็จในบทเรียนขั้นต้น ให้แก่ผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานทางการศึกษาน้อย ๆ นั้นก่อนที่จะเริ่มบทเรียนใหม่ ๆ ต่อไปและมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น
6. ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้เรียนานสิ่งที่เขาสนใจให้มากที่สุด และให้เขากำหนดไปตามอัตราความสามารถของเขาเอง กับช่วยให้เขาสามารถหาคำตอบต่าง ๆ ด้วยตนเองด้วย

7. นักศึกษาผู้ใหญ่เคยมีประสบการณ์ที่ไม่ดีในโรงเรียนมาก่อนแล้ว จึงควรพยายามสร้างประสบการณ์การเรียนรู้สบาย ๆ อย่าให้เขารู้สึกว่าการเรียนกับประสบการณ์เก่า ๆ ที่ผ่านมา
8. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะมีจุด "หยุดนิ่ง" อยู่ช่วงหนึ่งซึ่งผู้สอนจะต้องเข้าใจและยอมรับ เพราะจุด "หยุดนิ่ง" นั้นเป็นธรรมชาติในการเรียน จากนั้นก็จะมี การก้าวหน้าต่อไปตามปกติ
9. ควรจะมีการทบทวนถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนเสมอว่า เราเรียนทำไม และขณะนี้ ก้าวหน้าไปสูเป้าหมายมากน้อยแค่ไหนแล้ว

ความต้องการทางการศึกษาผู้ใหญ่ ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ ได้มีผู้ทบทวนเกี่ยวกับความต้องการมาประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวาง เช่น โรลส์ ได้เสนอแนวความคิดของมาสโลว์ และ ฮูล มาขยายความคิดต่อเนื่อง เพื่อนำประโยชน์มาใช้ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ โดยแบ่งประเภทความต้องการ ออกเป็น 2 ประเภท คือ (นพพร ธนวัฒน์. 2536 : 14-16)

1. ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เชิงชีววิทยาและจิตวิทยา เป็นการยอมรับแนวคิดของมาสโลว์ เกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ โดยแบ่งออกเป็น

- 1.1 ความต้องการทางกายภาพ (Physical needs) เป็นความต้องการที่สังเกตเห็นได้ง่าย เพราะเป็นความต้องการทางด้านร่างกายแห่งของการศึกษาผู้ใหญ่ความต้องการทางด้านนี้ ได้แก่ การเห็น การได้ยิน ความสะดวกสบาย การพักผ่อน ดังนั้น การจัดสภาพทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้ใหญ่ ถ้าครูเขียนตัวอักษรเล็กเกินไป เสียงครูต่ำเกินไป เก้าอี้ที่นั่งไม่สบาย หรือใช้เวลาสอนมากเกินไป สาเหตุเหล่านี้จะทำให้ผู้ใหญ่รู้สึกไม่สะดวกสบายทางร่างกายและในที่สุดอาจไม่สนใจต่อการเรียนรู้

- 1.2 ความต้องการในด้านความเจริญเติบโตงอกงาม (Growth needs) นักจิตวิทยามีความเห็น ว่า ความต้องการเจริญเติบโตเป็นความต้องการพื้นฐานที่สำคัญ ความเจริญเติบโต (Growth) ของวัยเด็กคือ การพัฒนาการเจริญเติบโต ส่วนในวัยผู้ใหญ่ความเจริญเติบโตเน้นทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทัศนคติ ความสนใจ และความซาบซึ้ง ดังนั้น ในการจัดสภาพการเรียนการสอนให้กับผู้ใหญ่จึงต้องเน้นความเจริญเติบโตดังกล่าว

- 1.3 ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Needs for security) เพราะสัญชาตญาณของมนุษย์ ต้องการความปลอดภัยและต้องการป้องกันตนเอง แรงผลักดันในด้านนี้ทำให้มนุษย์มีความระมัดระวังในสถานที่ใหม่ โดยเฉพาะในทางจิตวิทยาด้วยแล้ว จะหมายความว่ารวมถึงความระมัดระวังที่จะไม่ทำให้ใครมาข่มขู่ภาพพจน์ที่มีต่อตัวเราเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้ใหญ่จึงชอบความ

เคยชินกับสิ่งที่เคยทำมาเป็นประจำ บางคนเมื่อรู้สึกว่าคุณชมชู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ จะมีปฏิกิริยาไม่เหมือนกัน บางคนจะถอนตัวเองจากกิจกรรม ไม่ยอมเข้าไบบมีส่วนร่วมจนกว่าตัวเองจะมีความรู้สึกว่ามันคงปลอดภัย แต่บางคนจะมีปฏิกิริยาในทางตรงกันข้าม เช่น พยายามจะเข้าควบคุมผู้อื่น หรือชมชู้แสดงอำนาจ เป็นต้น

1.4 ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (Needs for new experience) เมื่อคนเราแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยให้กับชีวิต ต้องการความรัก ความชื่นชอบหากรู้สึกว่ามีได้ รับการตอบสนองในข้อนี้ จะมีการแสดงออกที่รุนแรงมาก อาจจะเป็นความแข็งแกร่งกระด้าง รุกรานหาเรื่องผู้อื่น หรืออาจจะเป็นการถอนตัวเก็บตัวไม่ยุ่งกับผู้อื่น แต่สำหรับบางคนก็ถือสายกลาง คือเฉย ๆ ไม่แสดงออกอะไรมากนัก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จึงควรเน้นในรูปการจัดกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย สัมมนา การแสดงบทบาทสมมติ และการแบ่งกลุ่มย่อย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใหญ่ได้มีโอกาสแสวงหาเพื่อนและรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และปรับปรุงความสามารถของตนเองให้เป็นที่ยอมรับหรือชื่นชอบของเพื่อนร่วมงาน

1.5 ความต้องการได้รับการยอมรับ (Needs for recognition) ทุกคนต้องการได้รับการนับถือจากผู้อื่นและรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะแสวงหาสถานภาพในกลุ่มสังคม ชุมชนและสถาบัน ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องเข้าใจจิตวิทยาผู้ใหญ่ในขณะเดียวกันก็ พยายามสร้างบรรยากาศของมิตรภาพ และความอบอุ่นใจ ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาทุก ๆ คน เมื่อผู้ใหญ่รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับ เขาก็จะมีกำลังใจในการพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

ดังนั้น ความต้องการขั้นพื้นฐานที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นความต้องการโดยทั่วไปของมนุษย์อย่างกว้างขวาง และเป็นความต้องการทางด้านจิตวิทยาและชีววิทยา แต่ความต้องการดังกล่าว มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการเชิงการศึกษาอย่างมาก ดังตัวอย่างเรื่อง ความต้องการที่จะได้รับความปลอดภัย ไม่ต้องการเสียหน้าต่อหน้าผู้อื่น

2. ความต้องการทางการศึกษา สำหรับความต้องการทางการศึกษานั้น โรลส์ ได้ประยุกต์แนวคิดของฮูล์มาใช้โดยให้ความหมายของความต้องการทางการศึกษาว่า เป็นสิ่งซึ่งบุคคลควรได้เรียนเพื่อให้ตัวเอง เพื่อให้สถาบันหรือองค์กรของเขาดีขึ้น หรือเพื่อให้สังคมของเขาดีขึ้นความต้องการชนิดนี้เป็นช่องว่างระหว่างระดับสมรรถนะ (Level of competencies) ของบุคคลในปัจจุบันกับระดับสมรรถนะที่สูงกว่าเพื่อที่จะให้บุคคลสามารถกระทำการได้ประสบผลสำเร็จ ช่องว่างนี้อาจกำหนดโดยบุคคลเอง โดยสถาบันหรือองค์กรของบุคคล หรือโดยสังคมของบุคคลนั้น โดยสรุปความต้องการทางการศึกษาว่า เป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่บุคคล (หรือองค์กรหรือ

สังคมของบุคคล) ประสงค์จะให้ตัวเขาเองเป็นกับสภาพที่ตัวเขาเองเป็นอยู่จริงในปัจจุบัน ความต้องการเชิงการศึกษา ถ้าหากบุคคลแต่ละคนมีความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะให้เฉพาะเจาะจง แล้วทำความเข้าใจให้แก่ตนเองได้แล้ว เขายังมีแรงกระตุ้นที่จะเรียนรู้และถ้าหากความต้องการของบุคคล องค์กรและสังคมสอดคล้องกันการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จะมีส่วนสนับสนุนความต้องการทางการศึกษา โดยจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลได้เรียนรู้

การที่ผู้เรียนตัดสินใจมาเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ก็เพราะ มีสิ่งที่กระตุ้นหรือผลักดัน ซึ่งอยู่ภายในตัวของแต่ละบุคคล เราอาจเรียกได้ว่า เป็นแรงจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจที่ว่่านี้เกิดจากความต้องการ 3 ประเภท คือ (นวพร ธนวัฒน์, 2536 : 19)

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (Survival motives) ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น
2. แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) ได้แก่ ความต้องการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ต้องการมีพวกพ้องหรือมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น
3. แรงจูงใจที่เสริมสร้างคุณค่าให้ตนเอง (Self-esteem motives) ได้แก่ ความต้องการการเคารพนับถือตนเอง ความมีศักดิ์ศรี ความเพียบพร้อมในตนเอง

แรงจูงใจประเภทแรก เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคนเพื่อการอยู่รอด ส่วนแรงจูงใจประเภทที่สองและประเภทที่สามนั้น จะต้องมีการเรียนรู้และอยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสมจึงจะเกิด เช่นเดียวกันกับทฤษฎีความต้องการ ของ มาสโลว์ ซึ่งได้จัดลำดับขั้นความต้องการของบุคคลเป็นห้าขั้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการได้รับการยกย่อง มีเกียรติยศ ชื่อเสียง และความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งบุคคลจะต้องได้รับการพัฒนาขั้นพื้นฐานเสียก่อนจึงจะพัฒนาแรงจูงใจไปสู่ระดับที่สูงขึ้นตามลำดับ กลุ่มผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่แต่ละคนที่มีชีวิตอยู่ในสังคม มีความแตกต่างกันในเรื่องความต้องการที่จะเป็น การจัดการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องคำนึงถึงความต้องการหรือเหตุผลที่ผู้ใหญ่เรียน เพื่อให้การลงทุนนั้นได้ประโยชน์คุ้มค่า เพราะกลุ่มผู้เรียนผู้ใหญ่เป็นกลุ่มที่เสาะแสวงหา ขวนขวายที่จะศึกษาต่อด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีผู้ใดมาบังคับ

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นเป็นการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่วัย โดยพิจารณาจากคุณลักษณะพิเศษของผู้ใหญ่ ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้แล้วรวบรวมมาเสนอ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ งานวิจัยในประเทศที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ วิบูลย์ลักษณ์ ทองเชื้อ (2525 : 19-20) ได้ศึกษาสภาพและทิศทางการวิจัยและการประเมินผลโครงการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตชนบทที่ยากจน ในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น พบว่า การจัดฝึกอบรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ขาดระบบการประสานงานที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับหน่วยงานส่วนภูมิภาค และในระหว่างภูมิภาคด้วยกัน การฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น 100 - 150 ชั่วโมง ได้ผลดีกว่าพระยะยาว 200 - 300 ชั่วโมง เฉพาะในวิชาที่ไม่ต้องมีการฝึกปฏิบัติงานมากนักสำหรับวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรได้มีการฝึกปฏิบัติงานให้มากขึ้น และควรเน้นหลักสูตรพระยะยาว

ณรงค์ ฉายายนต์ (2526 : 58-59) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ ด้านการเรียนการสอนของแผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการเรียนการสอนมีปัญหาตามลำดับ ดังนี้ ปัญหาด้านทักษะ ตัวผู้เรียน สิ่งแวดล้อม หลักสูตร ครูผู้สอนและค่าใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถาบันการศึกษา และอาชีพ พบว่า ไม่มี ความแตกต่างกัน

สุรีย์ นาคนิยม (2528 : 49-51) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ หลักสูตรพระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านตัวผู้เรียนเอง ปัญหาด้านการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน และสาขาวิชาที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้อื่นๆ ต่างกัน

วินัย สายหงษ์ (2528 : 92-98) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพพระยาสั่งของครูผู้สอน และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ส่วนที่เกี่ยวกับครูผู้สอน ครูผู้สอนควรรู้รอบยาย แนวคิดและจิตวิทยาการเรียนการสอนผู้ใหญ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรทำหน้าที่แนะนำมากกว่าการสอนโดยตรง และครูควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ และมีวุฒิตรงกับสาขาที่สอน ส่วนที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ควรให้มีการยืดหยุ่นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำของผู้เรียน ส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ควรเน้นการปฏิบัติ ควรยืดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น หลักสูตรควรยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพความต้องการ ส่วนที่เกี่ยวกับสื่อการเรียน ควรปรับปรุงสื่อการเรียนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ ควรจัดให้มีแบบเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด และส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินผล ควรประเมินความสนใจ ความตั้งใจและผลงานของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สมตะเน คำจูน (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่มีต่อการสอนเสริม ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีอายุสถานภาพการทำงาน และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีพื้นความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิรศักดิ์ พลรัฐธนาสิทธิ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ แผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาสั่ง ซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านหลักสูตรมากที่สุด ในเรื่องหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนน้อยเกินไป และหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนภาคปฏิบัติน้อยเกินไป รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านทักษะการเรียน ปัญหาด้านสังคมการเรียน และปัญหาด้านตัวครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า อายุจะมีผลทำให้เกิดความแตกต่างทางความคิดเห็นในปัญหาด้านตัวครูและด้านสังคมการเรียน ส่วนระดับการศึกษาจะมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในปัญหาด้านหลักสูตร ด้านสังคมการเรียน และด้านทักษะการเรียน และอาชีพของผู้เรียนจะมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในปัญหาด้านตัวครู ด้านสังคมการเรียน และด้านทักษะการเรียน

พจน์ ราชธีรธนะ (2529 : 87-91) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษามีปัญหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านตัวผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนด้านครูผู้สอน มีปัญหาอยู่ในเกณฑ์น้อย สำหรับด้านความต้องการ พบว่า นักศึกษาต้องการเรียนหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับชีวิตประจำวันสามารถนำไปใช้ในครอบครัว ได้-และต้องการฝึกภาคปฏิบัติมาก ๆ ต้องการให้ครูใช้ชีวิตสาธิต อธิบายพร้อมกับการใช้สื่อของจริง ของจำลอง หรือรูปภาพประกอบการสอน มีเทคนิควิธีการสอนที่เข้าใจง่าย มีความจริงใจ ตั้งใจ ถ่ายทอดความรู้ ส่วนเรื่องการประเมินผลการเรียน นักศึกษาต้องการวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน และผลสำเร็จที่ครอบคลุมหมายแล้วนำมาส่งให้ครูตรวจ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ฝึกปฏิบัติงาน ต้องการให้ศูนย์จัดเตรียมไว้ให้เพียงพอ

สนอง อิ่มเอม (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการทาง ด้านการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สายอาชีพช่างไฟฟ้า ของโรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคเหนือ พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนการสอนในระดับปานกลาง อยู่ 2 ด้าน คือ ปัญหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนและปัญหาที่เกี่ยวกับเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ส่วนปัญหาด้านอื่นๆ เช่น ปัญหาที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ปัญหาที่เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และปัญหาที่เกี่ยวกับ ครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น สำหรับความต้องการด้านการเรียนการสอนในระดับมากทั้งสิ้น คือ ความต้องการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ การให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาส่วนตัวและความช่วยเหลือจาก โรงเรียน การปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาวิชาที่เรียน ครูผู้สอน และสถานที่เรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

มนัส ศรีกัลยา (2533 : 70-77) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตร ระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 3 ด้าน คือ ปัญหาด้าน ตัวผู้เรียน ปัญหาด้านครูผู้สอน ปัญหาด้านหลักสูตร และปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเรียนในระดับมาก คือ ปัญหาด้านตัวผู้เรียน ปัญหาด้านหลักสูตร และปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนปัญหาด้านครูผู้สอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ชานนท์ บุรี (2535 : 110-111) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคกลาง พบว่า อาจารย์ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาด้านการ ปฏิบัติงานโดยรวมและในด้านส่งเสริมการศึกษาแตกต่างกัน และยังพบว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติงานใน วิทยาลัยที่มีเขตพื้นที่ต่างกัน ประสบปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการและด้านการบริการแตกต่างกัน

✓ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 85-88) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น คณะคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยส่วนรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับต่ำจนเกือบจะถือว่าไม่มีปัญหา แต่จากการศึกษาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่อง ไม่มีเวลาฝึกทบทวน การเรียนที่บ้าน ด้านครูผู้สอนนักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องครูให้รายละเอียดงานบทเรียนไม่ชัดเจน ด้านหลักสูตร นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่และเวลาในการฝึกปฏิบัติงานบางเรื่องน้อยเกินไป และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีตู้รับฝากอุปกรณ์การเรียนในแต่ละห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติงานอยู่ในสภาพชำรุดไม่เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการฝึก

ฉัฐ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเรือนจำกลางคลองเปรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น รวม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนำไปใช้ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มี อายุ พื้นฐานความรู้เดิม ภูมิฐานะ ระยะเวลาต้องโทษ และสาขาวิชาชีพที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น โดยทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

✓ แพรพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มี เพศ อายุ ประเภทวิชาที่สอน และสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแตกต่างกัน และอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

✓ ทศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานที่ทำงานและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตที่มีผลการเรียน สถานภาพของผู้เรียน และรอบการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยต่างประเทศ งานวิจัยต่างประเทศที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ฮูล (Houle. 1961 : 16-25) ได้ทำการศึกษาวิจัยโดยวิธีการสัมภาษณ์นักศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ที่มหาวิทยาลัยชิคาโกพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เข้าเรียนในลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ประเภทมุ่งเป้าหมาย (Goal-oriented) คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าสู่โครงการการศึกษาผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เป็นครั้งคราวตามที่คิดว่าการเรียนรู้จากโครงการแต่ละโครงการจะตอบสนองความต้องการ ปัญหาและความสนใจของตัวนักศึกษาได้หรือไม่เพียงใด

2. ประเภทมุ่งกิจกรรม (Activity-oriented) คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะความพอใจ สนใจในกิจกรรมบางอย่างมากกว่าเนื้อหาหรือหลักสูตร นักศึกษาที่ชอบกิจกรรมนี้จะเน้นถึงเรื่องมนุษยสัมพันธ์เป็นสำคัญ

3. ประเภทมุ่งการเรียนรู้ (Learning-oriented) คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าสู่โครงการนี้เพราะมีความต้องการได้รับความรู้และเรียนรู้อย่างแท้จริง นักศึกษากลุ่มนี้จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดมา จนดูเหมือนกลายเป็นนิสัยประจำตัวที่ต้องการจะศึกษาอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ปีเบาท (Leigh and Simon. 1975 : 49-55 ; citing Bebout.1969) ทำการวิจัยในประเทศมาเลเซีย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยม จำนวน 7,674 คน จากโรงเรียน 89 แห่ง พบว่า องค์ประกอบด้านโรงเรียนและครูต่อขนาดโรงเรียน ขนาดของชั้นเรียน วัสดุอุปกรณ์การสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า คุณวุฒิ ประสบการณ์ รวมทั้งการศึกษาระดับของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนสูง

เฮลท์ และเพอร์ซี่ (สมตะเน คำจูน. 2528 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Health and Percy. 1982 : 26) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนไม่เต็มเวลา (Part-time students) กับนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลา (Full-time students) จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการอาจารย์ผู้สอนที่มีความกระตือรือร้น มีความรู้ดี ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาชีพได้อย่างดี

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอยู่มาก พอจะสรุปเป็นปัญหาใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน

และปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นผู้มาใหม่ทั้งสิ้น กล่าวคือ ผู้เรียนมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียน ครูผู้สอนขาดความรู้ ความชำนาญในการสอน หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน กระบวนการสอนขาดความสอดคล้องและเหมาะสม นอกจากนี้ ยังพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โดยเฉพาะแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ซึ่งเป็นแผนกวิชาที่มีผู้สนใจและสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับความรู้เดิมต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า และได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร 135 คน วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี 80 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา 112 คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง 86 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 413 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง จำนวน 208 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (พวงรัตน์ มณีรัตน์. 2531 : 314 ; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน

2. สุ่มตัวอย่างตามระดับชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้รอบการเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม (Strata) คือ แบ่งเป็น รอบเช้า 8 ห้อง รอบค่ำ 17 ห้อง แล้วสุ่มห้องเรียนมาร้อยละ 50 ได้รอบเช้า 4 ห้อง รอบค่ำ 9 ห้อง และใช้นักเรียนทุกคนในห้องเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ของวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรอบการเรียน

สถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	รอบเช้า (คน/ห้อง)	รอบค่ำ (คน/ห้อง)	รวม (คน/ห้อง)	รอบเช้า (คน/ห้อง)	รอบค่ำ (คน/ห้อง)	รวม (คน/ห้อง)
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	50/3	85/5	135/8	25/2	45/3	70/5
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	32/2	48/3	80/5	16/1	18/1	34/2
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	44/3	68/4	112/7	16/1	35/2	51/3
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	-	86/5	86/5	-	53/3	53/3
รวม	126/8	287/17	413/25	57/4	151/9	208/13

หมายเหตุ ที่มาของประชากร : ฝ่ายบริหารงานทั่วไป กองการศึกษาอาชีพ เดือนมกราคม 2540

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะเป็นตอน ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา โดยมีข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบตามข้อความที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกปัญหาการเรียน ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยให้ผู้ตอบตอบตามข้อเท็จจริงในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการตรวจให้คะแนน ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มีปัญหามาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
มีปัญหปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
มีปัญหาน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
มีปัญหาน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด

2. วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม

2.3 สัมภาษณ์ปัญหาการเรียน โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ จากวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง

2.4 ร่างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.5 การหาความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ประธานและกรรมการควบคุมประกันคุณภาพตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น จากกรมอาชีวศึกษา จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

2.7 นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความน่าจะเป็นจําแนกเป็นรายข้อด้วยวิธีการแจกแจงค่าที (t-distribution) โดยเลือกข้อที่มีค่าความน่าจะเป็นจําแนกที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวิเคราะห์หาค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1972 : 126) จากผลการวิเคราะห์ได้ค่าความน่าจะเป็นจําแนก (t) ระหว่าง 2.02 - 6.76 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขออนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา ให้ความอนุเคราะห์ในการสำรวจข้อมูลของสถานศึกษาในสังกัด โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสืออนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา ไปยื่นต่อหัวหน้าแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในแผนก และได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน ให้ความช่วยเหลือแบบสอบถามแก่นักศึกษา พร้อมทั้งได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการกรอกข้อมูลให้นักศึกษาทราบก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม และรอรับแบบสอบถามกลับในวันเดียวกัน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 14-20 มีนาคม 2540

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาความถี่และร้อยละ
3. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และตัวผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ดังต่อไปนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 8-11)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีปัญหามากกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด

4. เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ จำนวนตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา โดยใช้ t-test สำหรับ 2 กลุ่ม และใช้ F-test สำหรับ 3 กลุ่มขึ้นไป

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีนำเสนอในรูปแบบความถี่ประกอบความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ส้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2528 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาค่าคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการแจกแจงค่าที่
(t-distribution) แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร (Edwards.
1957 : 152-154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (Cronbach. 1972 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้สูตร t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t แทน	คำสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ 2
N_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
N_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

✓ 3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม
โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้สูตร F - test
(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS _b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS _w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman-Keuls test) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 113)

$$W = q(\alpha; r, df) \frac{MS_E}{\tilde{N}}$$

เมื่อ	W	แทน	ค่าวิกฤตของ Newman-Keuls
	q	แทน	ค่าที่เป็ดได้จากตาราง Studentized Range Statistic
	MS _E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
	$\tilde{N}$	แทน	Harmonic Mean คำนวณได้จากสูตร

$$\tilde{N} = \frac{K}{\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} + \dots + \frac{1}{N_k}}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่ม
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเพื่อให้สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายโดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ในตอนนี้เป็น การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในรูปความถี่และร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. <u>อายุ</u>		
1.1 น้อยกว่า 25 ปี	99	47.60
1.2 25 - 34 ปี	76	36.50
1.3 35 ปีขึ้นไป	33	15.90
รวม	208	100
2. <u>อาชีพ</u>		
2.1 ยังไม่ประกอบอาชีพ	68	32.70
2.2 ค้าขาย	27	13.00
2.3 รับจ้าง	93	44.70
2.4 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	20	9.60
รวม	208	100
3. <u>ระดับความรู้เดิม</u>		
3.1 ประถมศึกษา	51	24.50
3.2 มัธยมศึกษา	109	52.40
3.3 สูงกว่ามัธยมศึกษา	48	23.10
รวม	208	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
4. รอบการเรียนรู้		
4.1 รอบเช้า	57	27.40
4.2 รอบค่ำ	151	72.60
รวม	208	100
5. สถานที่ที่ศึกษา		
5.1 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	70	33.70
5.2 วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	34	16.30
5.3 วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	51	24.50
5.4 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	53	25.50
รวม	208	100

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้ มีทั้งสิ้นจำนวน 208 คน เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีมากที่สุด (ร้อยละ 47.60) รองลงมา อายุ 25-34 ปี และอายุ 35 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 36.50 และ 15.90 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้าง มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 44.70) รองลงมา ยังไม่ประกอบอาชีพ และมีอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 32.70 และ 13.00 ตามลำดับ) และอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 9.60)

เมื่อพิจารณาตามระดับความรู้เดิม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 52.40) รองลงมา มีความรู้ระดับประถมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษา (ร้อยละ 24.50 และ 23.10 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามรอบการเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษารอบค่า (ร้อยละ 72.60)

เมื่อพิจารณาตามสถานที่ที่ศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 33.70) รองลงมาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี (ร้อยละ 25.50 , 24.50 และ 16.30 ตามลำดับ)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ในตอนนี เป็นการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านหลักสูตร	2.47	0.54	น้อย
ด้านกระบวนการสอน	2.32	0.65	น้อย
ด้านครูผู้สอน	1.95	0.68	น้อย
ด้านตัวผู้เรียน	2.26	0.65	น้อย
รวม	2.25	0.52	น้อย

จากตาราง 3 แสดงว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95-2.47$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา
ด้านหลักสูตร จํานวนเป็นรายชื่อ

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน.....	2.54	0.92	ปานกลาง
2.	เนื้อหาวิชาภาคทฤษฎียากเกินไป.....	2.57	0.80	ปานกลาง
3.	เนื้อหาวิชาภาคปฏิบัติน้อยเกินไป.....	2.60	0.94	ปานกลาง
4.	เนื้อหาวิชากับเวลาเรียนที่กำหนดไม่สอดคล้องกัน...	2.46	0.86	น้อย
5.	เวลาเรียนภาคทฤษฎีน้อยเกินไป.....	2.73	0.76	ปานกลาง
6.	เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	2.45	0.94	น้อย
7.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติ งานจริงได้.....	2.32	0.96	น้อย
8.	เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป.....	2.74	0.94	ปานกลาง
9.	เนื้อหาวิชาไม่เรียงลำดับตามความยากง่าย.....	2.36	0.88	น้อย
10.	เนื้อหาวิชาขาดความสัมพันธ์สอดคล้องและต่อเนื่องกัน	2.33	0.94	น้อย
11.	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร..	2.10	0.91	น้อย
12.	เนื้อหาในหลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่าง ในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน.....	2.47	0.91	น้อย
	รวม	2.47	0.54	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10-2.47$) ยกเว้นข้อที่ว่า เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ภาคนอกเรียนมากเกินไป ภาคนอกเรียนน้อยเกินไป เวลาเรียนภาคนอกเรียนน้อยเกินไป และเนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54-2.74$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป ($\bar{X} = 2.74$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.10$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา
ด้านกระบวนการสอน จําแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านกระบวนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.	ครูขาดการเตรียมความพร้อมในการเรียนให้กับ ผู้เรียน.....	2.10	0.87	น้อย
2.	ครูสอนโดยไม่มีกรนำเข้าสู่บทเรียน.....	2.01	0.83	น้อย
3.	ครูทำการสอนโดยไม่ใช้สื่อประกอบการสอน.....	2.01	0.90	น้อย
4.	ครูให้รายละเอียดในเนื้อหาไม่ชัดเจน.....	2.06	0.91	น้อย
5.	ครูขาดความชำนาญในการสอน.....	1.82	0.84	น้อย
6.	ครูขาดความรู้ด้านจิตวิทยาในการสอน.....	2.05	0.98	น้อย
7.	ครูสอนเร็วเกินไป.....	2.29	0.88	น้อย
8.	ครูทำการสอนโดยไม่มีกรเตรียมการสอน.....	2.10	0.86	น้อย
9.	ครูไม่นำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาสอน.....	2.36	0.98	น้อย
10.	วิธีการสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....	2.04	0.81	น้อย
11.	การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มี โอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่.....	3.15	1.26	ปานกลาง
12.	วัสดุและอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีไม่เพียงพอกับจำนวน ผู้เรียน.....	2.63	1.21	ปานกลาง
13.	วัสดุและอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	2.58	1.06	ปานกลาง
14.	สื่อการสอนที่ใช้ไม่ทันสมัย.....	2.57	1.06	ปานกลาง
15.	สื่อการสอนที่ใช้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน....	2.23	0.91	น้อย
16.	เอกสารประกอบการสอนมีไม่เพียงพอ.....	2.60	1.09	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านกระบวนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
17.	ครูไม่จัดทำงานและใบความรู้ให้ผู้เรียนได้เข้า การฝึกปฏิบัติ.....	2.48	0.95	น้อย
18.	การวัดและประเมินผลงานของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับ งานที่ปฏิบัติจริง.....	2.37	0.96	น้อย
19.	วิธีการวัดผลและประเมินผลไม่มีความชัดเจนและ แน่นอน.....	2.41	0.96	น้อย
20.	การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ขาด ความสม่ำเสมอ.....	2.48	1.08	น้อย
	รวม	2.32	0.65	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านกระบวนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีปัญหาการเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82-2.48$) ยกเว้นข้อที่ว่า การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียน ไม่มีโอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีไม่เพียงพอกับจำนวน ผู้เรียน ไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการสอนที่ใช้ไม่ทันสมัย และเอกสาร ประกอบการสอนมีไม่เพียงพอ นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54-3.15$) ร้อยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน /ฝึกงานนอกสถานที่ ($\bar{X} = 3.15$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูขาดความชำนาญในการสอน ($\bar{X} = 1.82$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา
ด้านครูผู้สอน จานแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.	ครูละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน.....	1.85	0.80	น้อย
2.	ครูเจ้าระเบียบเกินไป.....	2.16	0.81	น้อย
3.	ครูไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน...	2.13	0.90	น้อย
4.	ครูไม่เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียน..	2.04	0.91	น้อย
5.	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน.....	1.94	0.87	น้อย
6.	ครูวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู.....	1.81	0.83	น้อย
7.	ครูใช้ภาษาและสำเนียงการพูดไม่เหมาะสม.....	1.79	0.79	น้อย
8.	ครูไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน.....	1.78	0.81	น้อย
9.	ครูไม่ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง.....	1.96	0.90	น้อย
10.	ครูขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน.....	2.04	0.92	น้อย
	รวม	1.95	0.68	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนทุกข้ออยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.78-2.16$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเจ้าระเบียบเกินไป ($\bar{X} = 2.16$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน ($\bar{X} = 1.78$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา
ด้านตัวผู้เรียน จานแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.	ผู้เรียนมีภาระมากทำให้ขาดเรียนบ่อย.....	2.56	1.04	ปานกลาง
2.	ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในชั้นได้	2.04	0.87	น้อย
3.	ผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียน.....	2.27	0.91	น้อย
4.	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามครูในเนื้อหาวิชาที่ไม่เข้าใจ...	2.45	1.08	น้อย
5.	ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน.....	2.69	1.05	ปานกลาง
6.	ผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับภาษาที่เข้าใจ.....	2.16	0.96	น้อย
7.	ผู้เรียนสุขภาพไม่แข็งแรงทำให้ขาดเรียนบ่อย.....	2.03	0.97	น้อย
8.	ผู้เรียนเป็นคนเรียนช้า ทำให้ต้องใช้เวลาทำ ความเข้าใจมากกว่าผู้อื่น.....	2.47	1.08	น้อย
9.	อาชีพของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน.....	2.31	0.96	น้อย
10.	พื้นความรู้เดิมที่แตกต่างกันของผู้เรียน.....	2.60	1.05	ปานกลาง
11.	ความบกพร่องทางด้านร่างกายของผู้เรียนเป็น อุปสรรคต่อการเรียน (เช่น การได้ยิน สายตา ความสูง และความอ้วน).....	2.02	0.92	น้อย
12.	ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน.....	2.06	0.88	น้อย
13.	ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน.....	2.02	0.91	น้อย
14.	ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย..	2.10	0.90	น้อย
15.	ผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในชั้น ทำให้ขาดความสัมพันธ์กัน.....	2.07	0.91	น้อย
	รวม	2.26	0.65	น้อย

จากตาราง 7 แสดงว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านตัวผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02-2.47$) ยกเว้นข้อที่ว่า ผู้เรียนมีภาระมากทำให้ขาดเรียนบ่อย ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน และพื้นความรู้เดิมที่แตกต่างกันของผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56-2.69$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ($\bar{X} = 2.69$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X} = 2.02$)

**ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนก
วิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร**

ในตอนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียนรู้ และสถานที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง

3.1 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 8 - 9

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ

ปัญหาการเรียน	น้อยกว่า 25 ปี (N = 99)		25 - 34 ปี (N = 76)		35 ปีขึ้นไป (N = 33)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.46	0.56	2.51	0.56	2.44	0.47
ด้านกระบวนการสอน	2.25	0.59	2.37	0.75	2.40	0.58
ด้านครูผู้สอน	1.89	0.67	2.00	0.69	2.01	0.73
ด้านตัวผู้เรียน	2.23	0.65	2.31	0.65	2.21	0.63
รวม	2.21	0.50	2.30	0.56	2.27	0.50

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี อายุ 25-34 ปี และอายุ 35 ปีขึ้นไป มีปัญหาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21, 2.30$ และ 2.27 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาทุกกลุ่มอายุมีปัญหาการเรียนในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น นักศึกษาที่มีอายุ 25-34 ปี มีปัญหาการเรียน ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$)

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.15	0.08	0.26
	ภายในกลุ่ม	205	61.08	0.30	
	รวม	207	61.23		
2. ด้านกระบวนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.91	0.46	1.08
	ภายในกลุ่ม	205	87.25	0.43	
	รวม	207	88.16		
3. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.63	0.31	0.67
	ภายในกลุ่ม	205	95.89	0.47	
	รวม	207	96.52		
4. ด้านตัวผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.36	0.18	0.43
	ภายในกลุ่ม	205	85.84	0.42	
	รวม	207	86.20		

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.37	0.18	0.67
	ภายในกลุ่ม	205	56.24	0.27	
	รวม	207	56.61		

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน คือ อายุน้อยกว่า 25 ปี อายุ 25-34 ปี และอายุ 35 ปีขึ้นไป มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 10 - 11

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ปัญหาการเรียน	ยังไม่ประกอบอาชีพ (N = 68)		ค้าขาย (N = 27)		รับจ้าง (N = 93)		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (N = 20)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.47	0.56	2.40	0.50	2.49	0.53	2.49	0.63
ด้านกระบวนการสอน	2.26	0.56	2.38	0.54	2.34	0.72	2.29	0.79
ด้านครูผู้สอน	1.88	0.69	2.03	0.59	2.02	0.69	1.77	0.73
ด้านตัวผู้เรียน	2.16	0.70	2.34	0.58	2.35	0.63	2.06	0.52
รวม	2.19	0.50	2.29	0.46	2.30	0.55	2.15	0.54

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ ที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีปัญหาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19, 2.29, 2.30$ และ 2.15 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาทุกกลุ่มอาชีพมีปัญหาการเรียนในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.17	0.06	0.19
	ภายในกลุ่ม	204	61.07	0.30	
	รวม	207	61.24		
2. ด้านกระบวนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.36	0.12	0.28
	ภายในกลุ่ม	204	87.80	0.43	
	รวม	207	88.16		
3. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.65	0.55	1.18
	ภายในกลุ่ม	204	94.87	0.47	
	รวม	207	96.52		
4. ด้านตัวผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.43	0.81	1.97
	ภายในกลุ่ม	204	83.77	0.41	
	รวม	207	86.20		

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.71	0.24	0.87
	ภายในกลุ่ม	204	55.90	0.27	
	รวม	207	56.61		

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คือ ยังไม่ประกอบอาชีพ,ค้าขาย รับจ้างและรับราชการและรัฐวิสาหกิจ มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 12 - 13

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับความรู้เดิม

ปัญหาการเรียน	ประถมศึกษา (N = 51)		มัธยมศึกษา (N = 109)		สูงกว่ามัธยมศึกษา (N = 48)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.37	0.57	2.54	0.55	2.42	0.50
ด้านกระบวนการสอน	2.23	0.66	2.31	0.67	2.42	0.60
ด้านครูผู้สอน	2.02	0.68	1.90	0.70	1.99	0.65
ด้านตัวผู้เรียน	2.29	0.66	2.25	0.63	2.23	0.68
รวม	2.23	0.54	2.25	0.54	2.26	0.47

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่มีความรู้ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ สูงกว่ามัธยมศึกษา มีปัญหาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23, 2.25$ และ 2.26 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาทุกระดับการศึกษา มีปัญหาการเรียน ในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน อยู่ใน ระดับน้อย ยกเว้น นักศึกษาที่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา มีปัญหาการเรียน ด้านหลักสูตร อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$)

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำนวนตาม
ระดับความรู้เดิม

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.10	0.55	1.88
	ภายในกลุ่ม	205	60.14	0.29	
	รวม	207	61.24		
2. ด้านกระบวนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.95	0.47	1.12
	ภายในกลุ่ม	205	87.21	0.43	
	รวม	207	88.16		
3. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.57	0.29	0.61
	ภายในกลุ่ม	205	95.95	0.47	
	รวม	207	96.52		
4. ด้านตัวผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.13
	ภายในกลุ่ม	205	86.09	0.42	
	รวม	207	86.20		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.02	0.06
	ภายในกลุ่ม	205	56.58	0.28	
	รวม	207	56.61		

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษา มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 14 - 16

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน

ปัญหาการเรียน	รอบเช้า (N = 57)		รอบค่ำ (N = 151)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	2.38	0.54	2.51	0.54	1.46
ด้านกระบวนการสอน	2.24	0.70	2.35	0.63	1.04
ด้านครูผู้สอน	1.79	0.68	2.01	0.68	2.15*
ด้านตัวผู้เรียน	2.09	0.71	2.32	0.61	2.36*
รวม	2.12	0.53	2.30	0.51	2.14*

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกัน คือ รอบเช้า และรอบค่ำ มีปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในรอบค่ำ มีปัญหาการเรียน สูงกว่านักศึกษาที่ศึกษาในรอบเช้า นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน เป็นรายข้อ จำแนกตาม
รอบการเรียน

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอน	รอบเช้า (N = 57)		รอบค่ำ (N = 151)		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน.....	1.82	0.78	1.85	0.81	0.24
2.	ครูเจ้าระเบียบเกินไป.....	1.91	0.81	2.25	0.79	2.74*
3.	ครูไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้เรียน.....	1.91	0.89	2.21	0.89	2.16*
4.	ครูไม่เอาใจใส่ และติดตามผล การเรียนของผู้เรียน.....	1.81	0.92	2.13	0.90	2.32*
5.	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้เรียน.....	1.81	0.97	1.99	0.82	1.39
6.	ครูวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู.	1.68	0.93	1.86	0.79	1.37
7.	ครูใช้ภาษาและสำเนียงการพูดไม่ เหมาะสม.....	1.61	0.80	1.85	0.79	1.96
8.	ครูไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน.....	1.68	0.78	1.81	0.82	1.04
9.	ครูไม่ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่าง ทั่วถึง.....	1.72	0.77	2.05	0.93	2.41*
10.	ครูขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน....	1.89	0.90	2.10	0.92	1.44
	รวม	1.79	0.68	2.01	0.68	2.15*

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกัน คือ รอบเช้า และรอบค่ำ มีปัญหาการเรียน ด้านครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ว่า ครูเจ้าระเบียบเกินไป ครูไม่มีเวลาในการให้ความรู้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ครูไม่เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียน และครูไม่ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านตัวผู้เรียน เป็นรายข้อ จำนวนตามรอบการเรียน

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน	รอบเช้า (N = 57)		รอบค่ำ (N = 151)		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้เรียนมีภาระมากทำให้ขาดเรียนบ่อย	2.25	1.02	2.68	1.02	2.70*
2.	ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในชั้นได้.....	1.84	0.84	2.11	0.88	2.01*
3.	ผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียน.....	2.14	0.97	2.32	0.88	1.30
4.	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามครูในเนื้อหาวิชาที่ไม่เข้าใจ.....	2.37	1.08	2.48	1.08	0.64
5.	ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน....	2.46	1.07	2.77	1.03	1.97*
6.	ผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับภาษาที่ใช้....	2.11	1.15	2.19	0.88	0.48
7.	ผู้เรียนสุขภาพไม่แข็งแรงทำให้ขาดเรียนบ่อย.....	1.79	0.84	2.12	1.00	2.21*
8.	ผู้เรียนเป็นคนเรียนช้า ทำให้ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจมากกว่าผู้อื่น...	2.33	1.09	2.52	1.07	1.10
9.	อาชีพของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน.....	1.98	0.99	2.44	0.92	3.11*
10.	พื้นฐานความรู้เดิมที่แตกต่างกันของผู้เรียน	2.49	1.10	2.64	1.02	0.89

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน	รอบเช้า (N = 57)		รอบค่ำ (N = 151)		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11.	ความบกพร่องทางด้านร่างกายของ ผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียน (เช่น การไต่ยีน สายตา ความสูง และความอ้วน).....	1.77	0.93	2.11	0.90	2.42*
12.	ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน..	1.96	0.93	2.09	0.87	0.93
13.	ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นใน การเรียน.....	1.96	0.91	2.04	0.91	0.53
14.	ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมาย.....	1.91	0.91	2.17	0.89	1.82
15.	ผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกับ เพื่อนในชั้นทำให้ขาดความสัมพันธ์กัน.	1.91	1.07	2.13	0.84	1.35
	รวม	2.09	0.71	2.32	0.61	2.36*

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกัน คือ รอบเช้า และรอบค่ำ มีปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ว่า ผู้เรียนมีภาระมากทำให้ขาดเรียนบ่อย ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในชั้นได้ ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ผู้เรียนสุขภาพไม่แข็งแรง

ทำให้ขาดเรียนบ่อย อาชีพของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน ความบกพร่องทางด้านร่างกายของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 17 - 21

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานที่ที่ศึกษา

ปัญหาการเรียน	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ธนบุรี (N = 34)		วช. สีพระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	2.45	0.59	2.61	0.47	2.28	0.58	2.61	0.43
ด้านกระบวนการสอน	2.28	0.63	2.44	0.66	2.16	0.71	2.44	0.59
ด้านครูผู้สอน	1.82	0.60	2.01	0.75	1.75	0.67	2.27	0.65
ด้านตัวผู้เรียน	2.17	0.71	2.30	0.53	2.14	0.67	2.45	0.56
รวม	2.18	0.54	2.34	0.42	2.08	0.55	2.44	0.47

วช. หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่าง

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยาและวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18, 2.34, 2.08$ และ 2.44 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาทุกสถานศึกษา มีปัญหาการเรียนในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น นักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$)

ตาราง 18 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำนวนตาม
สถานที่ที่ศึกษา

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	3.56	1.19	4.20*
	ภายในกลุ่ม	204	57.67	0.28	
	รวม	207	61.23		
2. ด้านกระบวนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.57	0.86	2.04
	ภายในกลุ่ม	204	85.59	0.42	
	รวม	207	88.16		
3. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.61	2.87	6.66*
	ภายในกลุ่ม	204	87.91	0.43	
	รวม	207	96.52		
4. ด้านตัวผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.18	1.06	2.60
	ภายในกลุ่ม	204	83.02	0.41	
	รวม	207	86.20		

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.94	1.31	5.08*
	ภายในกลุ่ม	204	52.67	0.26	
	รวม	207	56.61		

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่ต่างกัน คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มีปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียน โดยรวม ด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน แตกต่างกันในรายคู่ใดบ้าง จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman-Keuls test) ดังแสดงในตาราง

ตาราง 19 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวม
จำแนกตามสถานที่ที่ศึกษา เป็นรายคู่

สถานที่ศึกษา	วช.สี่พระยา วช.พระนคร วช.ธนบุรี วช.นครหลวง				
	$\bar{X}$	2.08	2.18	2.34	2.44
วช.สี่พระยา	2.08	-	0.10	0.26	0.36*
วช.พระนคร	2.18		-	0.16	0.26*
วช.ธนบุรี	2.34			-	0.10
วช.นครหลวง	2.44				-

วช. หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่าง

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวงกับวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวง กับวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวง มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านหลักสูตร
จำแนกตามสถานที่ที่ศึกษา เป็นรายคู่

สถานที่ศึกษา	วช.สี่พระยา วช.พระนคร วช.นครหลวง วช.ธนบุรี				
	$\bar{X}$	2.28	2.45	2.61	2.61
วช.สี่พระยา	2.28	-	0.17	0.33*	0.33*
วช.พระนคร	2.45		-	0.16	0.16
วช.นครหลวง	2.61			-	-
วช.ธนบุรี	2.61				-

วช. หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่าง

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวงกับวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี กับวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวง และวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน
จำแนกตามสถานที่ที่ศึกษา เป็นรายคู่

สถานที่ที่ศึกษา	วช.สี่พระยา วช.พระนคร วช.ธนบุรี วช.นครหลวง				
	$\bar{X}$	1.75	1.82	2.01	2.27
วช.สี่พระยา	1.75	-	0.07	0.26	0.52*
วช.พระนคร	1.82		-	0.19	0.45*
วช.ธนบุรี	2.01			-	0.26
วช.นครหลวง	2.27				-

วช. หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่าง

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวงกับวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวง กับวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีปัญหาการเรียน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดชำนครหลวง มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นอกนั้น นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน
ของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัย
สารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร**

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน
ของนักศึกษาจากข้อคำถามปลายเปิด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้ทั้งสิ้น จำนวน 208 คน มีผู้ตอบ
แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 45.19 โดยใช้วิธีนำเสนอในรูปแบบความถี่
ประกอบความเรียง ดังแสดงในตาราง 22 - 23

ตาราง 22 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัญหาการเรียน	ความถี่
ด้านหลักสูตร	
1. เวลาเรียนที่กำหนดห้าน้อยเกินไป	21
2. หลักสูตรที่ใช้ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	12
3. หลักสูตรที่เปิดสอนมีน้อยเกินไป	5
ด้านกระบวนการสอน	
4. หนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอกับผู้เรียน	6
5. อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอนไม่ได้มาตรฐาน	4
6. ขณะเรียนนักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ แต่เมื่อออกไปปฏิบัติงานจริงไม่สามารถปฏิบัติงานได้	3
7. นักศึกษาจดรายละเอียดที่ครูสอนไม่ทัน ทำให้เกิดความกังวลและ เบื่อการเรียน	2

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ความถี่
<u>ด้านครูผู้สอน</u>	
8. จำนวนครูผู้สอนมีน้อย	10
9. ครูผู้สอนที่ชำนาญการมีน้อย	6
10. ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา	5
11. ครูผู้สอนไม่ค่อยสนใจต่อนักศึกษาที่เรียนช้าเท่าที่ควร	3
12. ครูผู้สอนไม่เข้มงวด ทำให้นักศึกษาขาดความมีระเบียบ	2
13. ครูผู้สอนบางคนขาดจิตสำนึกที่ดี	1
14. การเรียนกับอาจารย์ผู้ชาย ทำให้รู้สึกน่าเบื่อ	1
<u>ด้านตัวผู้เรียน</u>	
15. นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน	6
16. นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อประสบปัญหาจึงคิดว่าไม่สามารถแก้ปัญหาได้	3
17. นักศึกษาแต่งกายไม่เหมาะสม	1
<u>ด้านอื่น ๆ</u>	
18. สถานที่เรียนคับแคบเกินไป	7
19. มีเสียงรบกวนขณะเรียน	5
20. บางรายวิชาซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน รับสมัครผู้เรียนน้อยเกินไป	4
21. การจราจรติดขัดเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน	3
22. ห้องเรียนมีอากาศร้อน	2
23. ห้องนี้มีน้อยและไม่ค่อยสะอาด	2

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ความถี่
ด้านอื่น ๆ (ต่อ)	
24. สภาพห้องเรียนไม่เหมาะแก่การเรียน ขาดความเป็นระเบียบ	2
25. เวลาที่กำหนดสำหรับการเข้าชั้นเรียนและเลิกเรียนเร็วเกินไป	2
26. ห้องเรียนมีไม่เพียงพอ	1
27. แสงสว่างในห้องเรียนไม่เพียงพอ	1
28. มีการจองลงทะเบียนแทนกันรายวิชาที่มีความต้องการสูง	1

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านตัวผู้เรียน และด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

ด้านหลักสูตร ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ เวลาเรียนที่กำหนดให้น้อยเกินไป รองลงมา คือ หลักสูตรที่ใช้ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และหลักสูตรที่เปิดสอนมีน้อยเกินไป

ด้านกระบวนการสอน ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ หนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอ กับผู้เรียน รองลงมา คือ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอนไม่ได้มาตรฐาน ขณะเรียน นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ แต่เมื่อออกปฏิบัติงานจริงไม่สามารถปฏิบัติงานได้ และนักศึกษา จดรายละเอียดที่ครูสอนไม่ทัน ทำให้เกิดความกังวลและเบื่อการเรียน

ด้านครูผู้สอน ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ จำนวนครูผู้สอนมีน้อย รองลงมา คือ ครูผู้สอน ที่ชำนาญการมีน้อย และครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาให้ คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา

ด้านตัวผู้เรียน ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ทำให้เกิด ความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน รองลงมา คือ นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อประสบ ปัญหาจึงคิดว่าไม่สามารถแก้ปัญหาได้ และนักศึกษาแต่งกายไม่เหมาะสม

ด้านอื่น ๆ ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ สถานที่เรียนคับแคบเกินไป รองลงมา คือ มีเสียง รบกวนขณะเรียน และบางรายวิชาซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานรับสมัครผู้เรียนน้อยเกินไป

ตาราง 23 ความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตร
ระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ด้านหลักสูตร</u>	
1. ควรเพิ่มระยะเวลาเรียนให้มากขึ้น	24
2. ควรปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องและทันสมัย	14
3. ทุกรายวิชาควรเปิดสอนทั้ง 3 รอบ	9
4. ควรเพิ่มเวลาเรียนภาคปฏิบัติให้มากขึ้น	6
5. ควรเปิดสอนแต่ละรายวิชาอย่างต่อเนื่อง	5
6. ควรเปิดสอนในวันเสาร์และวันอาทิตย์	5
7. ควรเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ ในแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ให้มากกว่านี้	5
8. ควรเพิ่มเนื้อหาภาคทฤษฎีให้มากขึ้น	3
<u>ด้านกระบวนการสอน</u>	
9. ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน	20
10. ควรเพิ่มอุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการสอนให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	15
11. ควรให้นักศึกษาได้ออกไปฝึกงานนอกสถานที่บ้าง	9
12. ควรจัดลำดับเนื้อหาวิชาจากง่ายไปหายาก	5
13. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติมาก ๆ	4
14. ควรจัดทำเอกสารประกอบการสอนแจก	3
15. ควรจัดหาหนังสือและตำราเรียนให้มากขึ้น	2
16. ควรมีการทดสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนจบหลักสูตร	2
17. ควรใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษในการเรียนบ้าง	2

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ด้านครูผู้สอน</u>	
18. ครูควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น	10
19. ควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสดำเนินงานเองและมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ	8
20. ควรจัดหาครุมาทำการสอนให้เพียงพอ	6
21. ครูควรมีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว	4
22. ควรคัดเลือกครูที่มีความชำนาญการเฉพาะด้านมาสอน	2
23. ควรจ้างผู้ชำนาญการหรืออาจารย์พิเศษมาสอนบ้าง	2
24. ควรรับอาจารย์ผู้หญิงมาสอนบ้าง	1
<u>ด้านตัวผู้เรียน</u>	
25. ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสดพบทบทวนบทเรียนโดยฝึกปฏิบัติมาก ๆ	4
26. ควรวัดความรู้เดิมของนักศึกษาก่อนทำการสอน	3
27. ควรสร้างความมั่นใจให้แก่ นักศึกษา โดยให้คำชมเชยเมื่อนักศึกษาปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ผลดี	2
28. กำหนดระเบียบการแต่งกายให้นักศึกษาปฏิบัติอย่างชัดเจน	1
<u>ด้านอื่น ๆ</u>	
29. ควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมและเป็นสัดส่วน	6
30. ควรแยกห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติออกจากกัน	5
31. ควรเพิ่มจำนวนการรับสมัครผู้เรียนสำหรับรายวิชาที่มีผู้สนใจมาก	4
32. ควรกำหนดเวลาเข้าชั้นเรียนและเลิกเรียนออกไปอีกประมาณครึ่งชั่วโมง	4
33. ควรจัดหาเอกสารและตำราเรียนที่เกี่ยวข้องมาไว้ในห้องสมุดเพื่อบริการยืมและค้นคว้ามากยิ่งขึ้น	3

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านอื่น ๆ (ต่อ)	
34. ควรกำชับคนงานให้ดูแลห้องน้ำให้สะอาด	2
35. ควรจัดหาพัดลมมาติดตั้งในห้องเรียน	1
36. ไม่ควรรอให้มีการลงทะเลเวียนแทนกัน เพราะทำให้ผู้ที่ตั้งใจมาสมัครเรียนตนเองต้องเสียสิทธิ์	1

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านตัวผู้เรียน และด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

ด้านหลักสูตร ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรเพิ่มระยะเวลาเรียนให้มากขึ้น รองลงมา คือ ควรปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องและทันสมัย และทุกรายวิชาควรเปิดสอนทั้ง 3 รอบ

ด้านกระบวนการสอน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาช่วยประกอบการสอน รองลงมา คือ ควรเพิ่มอุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการสอนให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และควรให้นักศึกษาได้ออกไปฝึกงานนอกสถานที่บ้าง

ด้านครูผู้สอน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ครูควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น รองลงมา คือ ควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาพัฒนาตนเองและมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ และควรจัดหาครูมาทำการสอนให้เพียงพอ

ด้านตัวผู้เรียน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสหบทุนบทรียนโดยฝึกปฏิบัติมาก ๆ รองลงมา คือ ควรวัดความรู้เดิมของนักศึกษาก่อนทำการสอน และควรสร้างความมั่นใจให้แก่ นักศึกษารดยให้คาชมเชยเมื่อนักศึกษาปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ผลดี

ด้านอื่น ๆ ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมและเป็นสัดส่วน รองลงมา คือ ควรแยกห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติออกจากกัน และควรเพิ่มจำนวนการรับสมัครผู้เรียนสำหรับรายวิชาที่มีผู้สนใจมาก

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึง สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่าง เครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่าง เครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่าง เครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร 135 คน วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี 80 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา 112 คน และวิทยาลัยสารพัดช่าง นครหลวง 86 คน รวมทั้งสิ้น 413 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2539 จากวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) โดยกำหนดค่าห้รอบการเรียนเป็นระดับชั้น (Strata) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling units) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะเป็นตอน ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา โดยมีข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยจำแนกปัญหาการเรียนออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอนและด้าน ตัวผู้เรียน โดยผ่านการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีการแจกแจงค่าที(t) ได้ค่าระหว่าง 2.02-6.76 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.96 (ผลปรากฏในภาคผนวก ง)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง

2. นำหนังสืออนุญาตจากกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา ไปยื่นต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง ทั้ง 4 แห่ง โดยได้ประสานงานกับหัวหน้าแผนก และอาจารย์ผู้สอนประจำแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 14-20 มีนาคม 2540 แจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น จำนวน 208 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 208 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1, 2, 3 และ 5 และทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman-Keuls test) ในกรณีที่ค่าเอฟแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 4

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตร ระยะเวลา แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ ดังนี้

1. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาสำคัญ ด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เรียน รวบรวมเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่ ด้านครูผู้สอน คือ ครูเฝ้าระเบียบเกินไป และด้านตัวผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน

2. เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา พบว่า

2.1 นักศึกษาที่มี อายุ อาชีพ และระดับความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนที่ต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในรอบค่า มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาที่ศึกษาในรอบเช้า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร และด้านกระบวนการสอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการสอน และด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากข้อคำถามปลายเปิด ปรากฏผล ดังนี้

3.1 ปัญหาที่มีความถี่สูงสุด ในแต่ละด้านตามที่นักศึกษาค้นแสดงความคิดเห็นไว้ มีดังต่อไปนี้ ด้านหลักสูตร คือ เวลาเรียนที่กำหนดให้น้อยเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ หนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอกับผู้เรียน ด้านครูผู้สอน คือ จำนวนครูผู้สอนมีน้อย ด้านตัวผู้เรียน คือ

นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่องทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน และด้านอื่นๆ คือ สถานที่เรียนคับแคบเกินไป

3.2 ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด ในแต่ละด้านตามที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้ มีดังต่อไปนี้ ด้านหลักสูตร คือ ควรเพิ่มระยะเวลาเรียนให้มากขึ้น ด้านกระบวนการสอน คือ ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาช่วยประกอบการสอน ด้านครูผู้สอน คือ ครูควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น ด้านตัวผู้เรียน คือ ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสนพบทบทวนบทเรียนโดยฝึกปฏิบัติมาก ๆ และด้านอื่น ๆ คือ ควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมและเป็นสัดส่วน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันของวิทยาลัยสารพัดช่างได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นซึ่งเป็นหน้าที่หลักของวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่จะต้องดำเนินการเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (กรมอาชีวศึกษา, 2536 : 8) ตลอดจนเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา เป็นนโยบายของกระทรวงให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 : 2) นอกจากนี้ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย ดังปรากฏในเอกสารแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ได้ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด และจากแผนพัฒนาอาชีวศึกษาดังกล่าวได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของวิทยาลัยสารพัดช่างไว้อย่างชัดเจน ในหัวข้อนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา และพื้นฐาน

การศึกษาข้อ 8 ที่ระบุว่า "ส่งเสริมการบริการวิชาชีพพระยະสันแก่ชุมชนอย่างกว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลสภาพทรัพยากรท้องถิ่นและตลาดแรงงาน" โดยมีมาตรการ ดังนี้ คือ เพิ่มขีดความสามารถของวิทยาลัยสารพัดช่าง ให้สามารถจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยະสันได้กว้างขวางยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เร่งพัฒนา จัดหาเครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอนวิชาชีพให้เพียงพอ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 46-47) จากแนวทางการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวข้างต้น ทำให้วิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่งต้องทำการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน และด้านครูผู้สอน ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ จึงพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านหลักสูตร นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่จัดขึ้น โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานเป็นสำคัญ โดยกำหนดเวลาเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพ และสภาพการณ์ปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ได้สะดวก โดยใช้เวลาไม่มากนักและได้เรียนเฉพาะเจาะจงในเรื่องที่ต้องการเรียนเท่าที่จำเป็นจริงๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 8) นอกจากนี้ วิทยาลัยสารพัดช่างยังมีอิสระในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนในสถานศึกษาได้ตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยได้มีการประสานกับสถานประกอบการ ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้หลักสูตรที่เปิดสอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน และยังสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในสถานประกอบการด้วย ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรที่ดี ดังที่เสาวนีย์ เลวลย์ (2536 : 44-46) ได้กล่าวไว้ คือ หลักสูตรต้องมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และสถานภาพของโรงเรียน และควรเป็นหลักสูตรที่บุคคลทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการสร้างหรือปรับปรุง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2528 : 93) ที่พบว่า หลักสูตรควรยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นและควรเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้น ปัญหาด้านหลักสูตรจึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 79) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรพระยະสัน มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรอยู่ในระดับต่ำมาก

1.2 ด้านกระบวนการสอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผลจากการพัฒนาหลักสูตรและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้มีการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย เช่น มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ครูอาจารย์ได้มีการจัดหา และจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยมาประกอบการสอน มีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสภาพของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะยิ่งขึ้น ดังที่ สนั่น สุมิตร (2528 : 23) ได้เสนอแนวคิดว่าการจัดการสอนอาชีวศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสดำเนินงานได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริงเพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกก้าวหน้าขึ้นมา ซึ่งหลักการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการกระทำ (Learning by doing) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรีย์ นาคนิยม (2528 : 50) ที่พบว่า ปัญหาด้านกระบวนการสอนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนได้มีการพัฒนาตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาให้ไปฝึกอบรม ดูงาน และศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทัวถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ตามนโยบายการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 4) ทำให้ครูผู้สอนมีขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีปัญหาลearning อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอน อิ่มเอม (2532 : 74) ที่พบว่า นักศึกษาช่างไฟฟ้าหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของโรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคเหนือ มีปัญหาด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พจน์ ราชศิริธนะ (2529 : 87) ที่พบว่า นักศึกษาทุกประเภทวิชาเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนอยู่ในเกณฑ์น้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนัส ศรีกัลยา (2533 : 66) และ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 79) พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มาเรียนส่วนใหญ่มักตัดสินใจเลือกมาเรียนด้วยความสมัครใจ เพราะมีความสนใจ และต้องการจะศึกษาหาความรู้ที่ตนเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพที่ตนเองทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโรลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2536 : 193-194 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ที่กล่าวว่าผู้ใหญ่มักจะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

ถ้าหากตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา เขาก็จะเกิดความพอใจ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเข้ากับลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ ดังที่ เจียรศรี วิวิธสิริ (2535 : 91-92) ได้กล่าวไว้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียนด้วยความสมัครใจและมีความสนใจนาน และจะมีความสนใจมากในสิ่งที่เขาพอใจ และมีความต้องการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของฮูล (Houle. 1961 : 16-25) ที่ศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ ที่มหาวิทยาลัยชิคาโก พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้ามาเรียนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทมุ่งเป้าหมาย คือ นักศึกษาที่เข้าโครงการเป็นครั้งคราว โดยคิดว่าการเรียนรู้จากโครงการจะตอบสนองความต้องการ ปัญหาและความสนใจของเขาได้ 2) ประเภทมุ่งกิจกรรม คือ นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะ ความพอใจ สนใจในกิจกรรมบางอย่างมากกว่าเนื้อหาหรือหลักสูตร โดยเน้นเรื่องมนุษยสัมพันธ์เป็นสำคัญ และ 3) ประเภทมุ่งการเรียนรู้ คือ นักศึกษาที่เข้าสู่โครงการเพราะ ต้องการได้รับความรู้และเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังนั้น ปัญหาด้านตัวผู้เรียนจึงมีปัญหาย่อยในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมอง อิมเอม (2532 : 74) ที่พบว่า นักศึกษาช่างไฟฟ้าหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นของโรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคเหนือ มีปัญหาด้านส่วนตัวผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 79) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น มีปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รอบการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่มี อายุต่างกัน พบว่า มีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มาเรียนในแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสนใจและต้องการจะมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากพื้นฐานความต้องการและความรู้สึกนึกคิดที่คล้ายคลึงกัน เมื่อได้มาเรียนในสถาบันเดียวกัน ในหลักสูตรเดียวกัน ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนในลักษณะเดียวกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ย่อมทำให้นักศึกษาเหล่านี้ เกิดความคิดในแนวเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยที่ใกล้เคียงกัน โดยเป็นกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และอายุ 25-34 ปี เป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณรงค์ ฉายายนต์ (2526 : 59) มนัส ศรีกัลยา

(2533 : 76) และ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 98) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ัญญ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มี อายุต่ำกว่า 30 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า มีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนสอนวิชาชีพหลักสูตรพระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง ได้เปิดทำการสอนด้านวิชาชีพให้กับบุคคลทั่วไป ที่ไม่มีความรู้ด้านวิชาชีพหรือผู้ที่มีฐานะยากจน โดยเฉพาะผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการ และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคลในระดับถึงผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยให้คนที่ว่างงานสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในระยะเวลาสั้นๆ ตามความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยใช้เวลาค่อนข้างสั้นและเสียค่าใช้จ่ายน้อย สำหรับบุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว ให้มีความก้าวหน้าในอาชีพของตน หรือเพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านวิชาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 3-4) ดังนั้น ไม่ว่าผู้เรียนจะมีอาชีพใด ก็สามารถเรียนวิชาชีพหลักสูตรพระยะสั้นในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 95) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรพระยะสั้น ที่ไม่มีรายได้ ไม่ได้ทำงาน ทำธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย รับจ้างเอกชน รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีปัญหาการเรียนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณรงค์ ฉายายนต์ (2526 : 59) ที่ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ ทางด้านการเรียนการสอนของแผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามอาชีพ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิรศักดิ์ พลรัฐธนาสิทธิ (2529 : 58) ที่พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่แผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ด้านหลักสูตรและด้านสังคมการเรียน ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อแบ่งกลุ่มตามอาชีพ

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพลัทธิสูตรระยะสั้น ส่วนใหญ่จะเน้นการเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสและมีประสบการณ์จริง จนสามารถนำไปปฏิบัติงานได้เมื่อจบหลักสูตร สำหรับการเรียนภาคทฤษฎีจะเรียนเนื้อหาที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั่น ๆ โดยเฉพาะเท่านั้น และจากภารกิจของวิทยาลัยสารพัดช่างที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ว่า "จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีระยะเวลาเรียนตั้งแต่ 6-225 ชั่วโมง รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น หรืออยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า "อ่านออกเขียนได้") เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น และตลาดแรงงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น" แสดงให้เห็นว่า ระดับความรู้เดิมของนักศึกษามีได้เป็นข้อจำกัดในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแต่อย่างใด เพียงแต่ขอให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกและเขียนได้เท่านั้น กอปรกับนักศึกษาที่มาเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงร้อยละ 52.40 อีกทั้งนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกมาเรียนเพราะเห็นว่า หลักสูตรที่เปิดสอนตรงกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน จึงทำให้มีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าจะมีระดับความรู้เดิมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของณรงค์ ฉายายนต์ (2526 : 59) สมตะเน คำจูน (2528 : 149) และ ฉัฐ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่ศึกษานอกรอบการเรียนต่างกัน พบว่า มีปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยนักศึกษาที่ศึกษานอกรอบค่า มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาที่ศึกษานอกรอบเช้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่ศึกษานอกรอบเช้าจะมีเวลาในการเรียนอย่างเต็มที่ และมีเวลาศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งมีเวลาได้พบกับอาจารย์ผู้สอนหลังจากเลิกเรียนแล้ว นอกจากนี้จากข้อมูลพื้นฐานยังพบว่า นักศึกษาที่ศึกษานอกรอบเช้า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่ยังไม่ประกอบอาชีพ จึงมีเวลาและไม่ต้องกังวลถึงเรื่องภาระงานใด ๆ ในขณะที่นักศึกษาที่ศึกษานอกรอบค่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่มีงานทำแล้ว จะต้องทำงานและมีความกังวลในเรื่องภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ รวมทั้งความอ่อนล้าจากการทำงาน เมื่อเลิกงานก็ต้องรีบมาเรียนเมื่อเลิกเรียนก็ต้องรีบกลับบ้านเนื่องจากค่ำแล้ว ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ

เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่ศึกษานอกระบบการเรียนที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีรอบการเรียนต่างกัน (ภาคปกติและภาคพิเศษ) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่ศึกษานอกระบบ มีปัญหาการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ศึกษานอกระบบเข้า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นจะต้องรับผิดชอบงานสอนติดต่อกันทุกรอบ ตั้งแต่ 07.00-20.00 น. และมีงานอื่นที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานสอน กอปรกับนักศึกษาที่มาเรียนนอกระบบส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำแล้ว เมื่อเลิกงานแล้วจึงมาเรียนนอกระบบ ดังนั้น ครูผู้สอน และตัวผู้เรียนอาจจะเกิดความเหนื่อยล้า เนื่องจากต้องทำงานมาทั้งวัน จึงทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาและครูผู้สอนนอกระบบไม่ดีเท่าที่ควร ครูไม่มีเวลาเอาใจใส่ ดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน ทำให้ไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนตัวผู้เรียนมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากและขาดความพร้อมในการมาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมนัส ศรีกัลยา (2533 : 72) ที่พบว่า นักศึกษารอบเข้า รอบบ่าย และรอบค่ำ มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนและด้านครูผู้สอนแตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่ศึกษานอกระบบที่ศึกษาต่างกัน พบว่า มีปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยนักศึกษาที่ศึกษานอกระบบวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวงมีปัญหาการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ศึกษานอกระบบวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยาและวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีสถานที่ตั้งอยู่ในชุมชนใหญ่ย่านธุรกิจ เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป เมื่อเปิดทำการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นตามความต้องการของตลาดแรงงาน จะมีผู้สนใจมาสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลนักศึกษาตามตาราง 1 ที่ปรากฏว่า จำนวนนักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีจำนวนค่อนข้างมาก นอกจากนี้ยังพบว่า สถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง มีการขยายสาขา โดยเปิดทำการสอนวิชาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไปในเขตชุมชนอีกด้วย แต่ในขณะที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง ซึ่งมีสถานที่ตั้งอยู่ในซอยวัดเทพากร ซึ่งเป็นชุมชนเล็กไม่ใช่อำเภอเมือง จะเป็นที่ยอมรับเฉพาะประชาชนที่อยู่ในละแวกนั้นเท่านั้น เมื่อเปิดทำการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ตามความ

ต้องการของตลาดแรงงานเช่นเดียวกับสถานศึกษาอื่น ๆ แต่ปรากฏว่า มีผู้สนใจมาสมัครเข้าเรียนในแต่ละสาขาวิชาไม่มากนัก ซึ่งจะเห็นได้จากข้อมูลนักศึกษาตามตาราง 1 ที่ปรากฏว่า จำนวนนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มีจำนวนค่อนข้างน้อย และหลักสูตรที่เปิดสอนในแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ก็เปิดสอนเฉพาะรอบค่ำเพียงรอบเดียว จากสภาพการจัดการเรียนการสอนและจำนวนนักศึกษา ส่งผลให้วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง ได้รับความจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีน้อยตามไปด้วย (กองการศึกษาอาชีพ. 2539) เมื่อได้รับเงินงบประมาณน้อย การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาต้องน้อยลงไปด้วย และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา ที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 89) พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวงและวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา มีปัญหาการเรียนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชานนท์ บุรี (2535 : 122) ที่พบว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ต่างกันมีปัญหาด้านโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มีปัญหาการเรียนสูงกว่า นักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่างแต่ละแห่ง จะเปิดสอนตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษา และความต้องการของบุคคลและชุมชนเป็นสำคัญ โดยจะเห็นได้ว่า วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครจะมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของชุมชน ความเพียงพอด้านบุคลากร ด้านวัสดุและครุภัณฑ์ ตลอดจนเงินงบประมาณที่ได้จัดสรร แต่ในขณะที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวงจะมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ น้อยกว่า วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แพรพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ด้านครูผู้สอน และด้านเนื้อหาหลักสูตรแตกต่างกัน

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากข้อคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบทั้งสิ้น จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 45.19 โดยได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

3.1 ปัญหา ที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านตัวผู้เรียน และด้านอื่น ๆ คือ เวลาเรียนที่กำหนดให้น้อยเกินไป หนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอกับผู้เรียน จำนวนครูผู้สอนมีน้อย นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่องทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน และสถานที่เรียนคับแคบเกินไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ เนื้อหาวิชาที่เรียนนานแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำงานของเครื่องจักรเครื่องยนต์ บางเนื้อหาต้องใช้คำทับศัพท์ เนื่องจากเป็นศัพท์ทางเทคนิค ซึ่งมีความลึกซึ้งและต้องใช้เวลานานในการทำความเข้าใจพอสมควร ดังนั้น นักศึกษาจึงเห็นว่า ระยะเวลาเรียนที่กำหนดเพียง 150 ชั่วโมงหรือ 225 ชั่วโมง ยังไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐ จุลสุวรรณ (2537 : 173) ที่พบว่า ไม่เห็นด้วยในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป ทำให้เนื้อหาวิชาไม่เหมาะสม กับเวลาที่ใช้ในการวัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิบูลย์ลักษณ์ ทองเชื้อ (2525 : 19-20) ที่พบว่า การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น สำหรับช่างอุตสาหกรรมควรมีกบฏัดงานให้มากขึ้นและเน้นหลักสูตรระยะยาว และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิรศักดิ์ พลรัตนาสีทธิ (2529 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนน้อยเกินไปและหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนภาคปฏิบัติมีน้อยเกินไป ส่วนปัญหาเรื่องหนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอกับผู้เรียน อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนเห็นว่า หลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสภาพของสังคมในปัจจุบันอยู่ตลอด จึงจัดทำเอกสารประกอบการสอนไม่มากนักและเห็นว่า หลักสูตรมุ่งเน้นเนื้อหาภาคปฏิบัติ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะและประสบการณ์จริงเป็นสำคัญ ปัญหาเรื่องจำนวนครูมีน้อย อาจเป็นเพราะ ครูที่มีความรู้ความชำนาญการทางช่างอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาที่ขาดแคลน มีโอกาสที่จะเลือกทำงานในสถานประกอบการที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าทางราชการ จึงมีผู้มาสมัครเป็นครูในสาขาวิชาชีพนี้ค่อนข้างน้อย ส่วนปัญหาที่นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง อาจเป็นเพราะ นักศึกษาบางคนว่างเว้นจากการเรียนมานานและมีความรู้ค่อนข้างน้อย ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน จึงเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน และปัญหาเรื่องสถานที่เรียนคับแคบเกินไป เนื่องจากสถานศึกษาบางแห่งตั้งมานานแล้ว และมีพื้นที่จำกัดไม่สามารถขยายพื้นที่ออกไปได้อีก

3.2 ข้อเสนอแนะ ที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้ คือ ควรเพิ่มระยะเวลาเรียนให้มากขึ้น ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาช่วยประกอบการสอน ครูควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสทบทวนบทเรียน โดยให้ฝึกปฏิบัติมาก ๆ และควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมและเป็นสัดส่วน/ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษายังเห็นว่าหลักสูตรที่จัดทำกำหนดระยะเวลาเรียนน้อยเกินไป วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้บางอย่างมีสภาพเก่าและล้าสมัย สำหรับครูผู้สอนไม่ค่อยจะมีเวลาให้กับผู้เรียนเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะ นอกจากงานสอนแล้วยังต้องรับภาระงานอื่นอีก จึงไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน นักศึกษาไม่ค่อยจะได้ฝึกปฏิบัติมากเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนมีจำนวนมากแต่วัสดุฝึกที่จัดทำมีน้อย ทำให้ นักศึกษาบางคนมีโอกาสดำเนินมือปฏิบัติได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ นักศึกษายังเห็นว่า ห้องเรียนมีสภาพไม่เหมาะสมขาดความเป็นสัดส่วน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดไม่สามารถขยายพื้นที่ออกไปได้อีก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2528 : 92-93) และ สุรีย์ นาคนิยม (2528 : 100) ที่ศึกษาพบว่า ควรปรับปรุงสื่อการเรียนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ตลอดจนมีการปรับปรุง และจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับฝึกวิชาชีพให้ทันสมัยขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนัส ศรีกัลยา (2533 : 77) ที่กล่าวว่า "ครูผู้สอนจะต้องให้ความช่วยเหลือ แนะนำ เป็นกันเอง หรือดูแลผู้เรียนแต่ละคนอย่างใกล้ชิด"

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. กรมอาชีวศึกษาควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพที่ได้รับคุณวุฒิในระดับต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานความรู้และทักษะวิชาชีพในแต่ละวิชาให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการเทียบโอนในหลักสูตรต่าง ๆ ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2. กรมอาชีวศึกษาควรพิจารณาขยายเวลาเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ให้มากกว่า 150 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างลึกซึ้ง และมีเวลาฝึกภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอ

3. สถานศึกษาควรมีการปฐมนิเทศแก่นักศึกษาใหม่ที่กำลังเข้าศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้ทราบและนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนดต่อไป

4. สถานศึกษาควรเชิญผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มาเป็นครูพิเศษเพื่อช่วยสอน

5. ครูผู้สอนควรมีการนำเทคโนโลยีและสื่อการสอนที่ทันสมัยมาช่วยประกอบการสอน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระงานของครูผู้สอน นอกจากนี้ยังเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

6. สถานศึกษาควรจัดรูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากที่สุด แต่ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอน ให้พร้อมและมีปริมาณที่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. กรมอาชีวศึกษาควรกำหนดนโยบาย หรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอน ให้สถานศึกษาทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสไปศึกษา ดูงาน และฝึกอบรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนได้เข้าร่วมประชุม สัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพื่อให้ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและก้าวทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

8. สถานศึกษาควรได้มีการประสานกับสถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน เพื่อนักศึกษาจะได้เกิดทักษะและประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

9. สถานศึกษาควรจัดเวลาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสดูออกไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้อง กับสาขาวิชาที่เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงจากของจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภูมิภาคอื่น
2. ควรศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง ในทัศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างในบางเขตพื้นที่ หรือทั่วประเทศ
4. ควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในแผนกวิชาต่าง ๆ ว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่
5. ควรมีการประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ หรือแผนกวิชาอื่น ๆ ที่วิทยาลัยสารพัดช่างเปิดสอน

บรรณาการ

บรรณานุกรม

กองการศึกษาอาชีพ. ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีพ ประจำปีการศึกษา

1/2539. 2539. หน้า 1-9.

_____. แบบแสดงรายการงบประมาณประจำปี 2540. 2539.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 -2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. "กรอบทิศทางแผนกระจายรายได้ใน
แผนฯ 7," วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 28 (3) : 23-30 ; พฤษภาคม-มิถุนายน
2534.

จิรศักดิ์ พลรัฐนาสิทธิ. สภาพปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ แผนกช่างเครื่องยนต์ ตาม
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

ชานนท์ บุรี. ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขต
ภาคกลาง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535. อัดสำเนา.

เชียรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

ณรงค์ ฉายายนต์. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางด้านการเรียนการสอนของแผนก
ช่างเครื่องยนต์ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

ณัฐ จุลสุวรรณ. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในเรือนจากคลองเปรม
เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ทักษิณี พิศาลรัตนคุณ. ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

นวพร ธนวัฒน์. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในคณะครุกรรม วิทยาลัย
สารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

ประดิษฐ์ อุปรมัย และคนอื่น ๆ. พัฒนาการทางอาชีพของนักเรียนเสริมสมอง มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช : การรับรู้และความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2534.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

พจน์ ราศรีรัตนะ. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ
หลักสูตรระยะสั้นในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล,
2531.

แพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น
ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

มนัส ศรีกัลยา. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่าง เขต
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533.

มัทมัต อับดุลกาเดร์. จิตวิทยาและเทคนิคการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ
: อักษรบัณฑิต, ม.ป.ป.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :
วิเคเตอร์เพาเวอร์พอยท์, 2528.

วัชร วังศิริวัฒน์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร
อาชีพ พ.ศ. 2533 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

วิเชียร เกตุสิงห์. "คำเฉลยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,"

ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18 (3) : 8-11 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2538.

วินัย สายหงษ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันของครูผู้สอนและผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

วิบูลย์ลักษณ์ ทองเชื้อ. สภาพและทิศทางการวิจัยและการประเมินผลโครงการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตชนบทที่ยากจน. กรุงเทพฯ : กองแผนงานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525.

วิภาวรรณ สุขสถิตย์. การผลิตวีดิโอเทป เรื่องเครื่องแต่งกายชายสำหรับใช้สอนนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่าง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2539-2550. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ, 2538.

สนอง อ๋อมเอม. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการทางด้านการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นสายอาชีพช่างไฟฟ้า ของโรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่, 2532. อัดสำเนา.

สนั่น สุมิตร. "อาชีพศึกษาเพื่อใคร อย่างไร," วารสารอาชีพศึกษา. 2 (23) : 22-23 ; สิงหาคม 2528.

สมตะเน คำจูน. การศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อการสอนเสริมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

สุรีย์ นาคนิม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่นายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

- เสาวนีย์ เลวลีย์. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- อาชีวศึกษา, กรม. คู่มือหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ.2533. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2533.
- . ประวัติสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ. กรุงเทพฯ : กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา, 2536.
- . แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ของกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2535.
- . รายงานการประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2536.
- . สรุปการประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น 225 ชั่วโมง. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2531.
- . สรุปผลการปฏิบัติงานกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2529.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3 rd ed. New York : Harper, 1972.
- Edwards, Allen Louis. Techniques of Attitude Scales Construction. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1957.
- Houle, Cycil O. The Inquiring Mind. Madison : University of Wisconsin Press, 1961.
- Leigh, Alexander and John Simon. "The Determinants of School Achievement in Developing Countries," The Educational Production Functions. Working Paper No.201. 49-55 ; March, 1975.

การตรวจ

ภาคผนวก ก
หนังสือของความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บันทึกวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 268

ที่ ทม 1007/ 1111 วันที่ กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์

ประธาน

รศ.นิภา ศรีโพธิ์จรรย์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ การวิจัย

บันทึกวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/ 1344

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ดร.จริยา ทัพพะกุล ณ อยู่ทยา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 หัวหน้าฝ่ายสถิติวิจัยและประเมินผล กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจเครื่องมือการวิจัย พร้อมทั้ง ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจาก วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, ธนบุรี, สีพระยา และนครหลวง โดยให้นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนมีนาคม 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 1๒๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสมจิตร ยิ่งยงค์ทรงฤทธิ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0912/1902

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

12 มีนาคม 2540

เรื่อง ให้ความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1007/1279 ลงวันที่
28 กุมภาพันธ์ 2540

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความอนุเคราะห์
จากกรมอาชีวศึกษาให้ นางสาวสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น แผนกวิชา
ช่างเครื่องยนต์วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องแต่ประการใด และอนุญาตให้ นางสาวสมจิตร
ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เก็บข้อมูล
เพื่อการวิจัยจากนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างใน
เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง เพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา
วิชาชีพหลักสูตรพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร
ได้ดังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาจัดส่งผลงานการวิจัย ให้กรมอาชีวศึกษาทราบ
ในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายทองอยู่ แก้วไทรชะ)

อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

ที่ ศธ 0912/0764

กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

12 มีนาคม 2540

เรื่อง ให้ความร่วมมือแก่นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, สีพระยา, นครหลวง และธนบุรี

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษา ให้ นางสาวสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องแต่ประการใดและอนุญาตให้ นางสาวสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง เพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ดังเสนอ

อนึ่ง แบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอาชีวศึกษาแล้ว จะมีตราประทับที่มุมบนด้านขวาของแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายขยยุทธ ตั้งคิดธรรม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล

ปฏิบัติหน้าที่ราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ

กองการศึกษาอาชีพ

โทรศัพท์ 280-2917 โทรสาร 281-5487

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. นายสนอง อิ่มเอม ผู้อำนวยการวิทยาลัย รับเงินเดือนในระดับ 9
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กรมอาชีวศึกษา
3. ดร.จรรยา ทักษะกุล ณ อยุธยา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
หัวหน้าฝ่ายสถิติวิจัยและประเมินผล กองแผนงาน
กรมอาชีวศึกษา

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์

วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร

.....

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน
คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียน
ของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ในข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ โปรดใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ
 - () น้อยกว่า 25 ปี
 - () 25 - 34 ปี
 - () 35 ปีขึ้นไป
2. อาชีพ
 - () ยังไม่ประกอบอาชีพ
 - () ค้าขาย
 - () รับจ้าง
 - () รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
3. ระดับความรู้เดิม
 - () ประถมศึกษา
 - () มัธยมศึกษา
 - () สูงกว่ามัธยมศึกษา
4. รอบการเรียน
 - () รอบเช้า
 - () รอบค่ำ
5. สถานที่ที่ศึกษา
 - () วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
 - () วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
 - () วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
 - () วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

6. รายวิชาที่ศึกษา

- () วิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์แก๊สโซลีน
- () วิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซล
- () วิชาช่างซ่อมระบบส่งกำลังรถยนต์
- () วิชาช่างไฟฟ้ารถยนต์
- () วิชาช่างซ่อมรถจักรยานยนต์

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน

คำชี้แจง ปรบรอ่านข้อความข้างล่างนี้แต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อปัญหาการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร					
1. เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน					
2. เนื้อหาวิชาภาคทฤษฎียากเกินไป					
3. เนื้อหาวิชาภาคปฏิบัติน้อยเกินไป					
4. เนื้อหาวิชาใช้เวลาเรียนที่กำหนดไม่สอดคล้องกัน					
5. เวลาเรียนภาคทฤษฎีน้อยเกินไป					

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร (ต่อ)					
6. เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของตลาด แรงงาน.....					
7. เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานจริงได้.....					
8. เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป.....					
9. เนื้อหาวิชาไม่เรียงลำดับตามความยากง่าย.....					
10. เนื้อหาวิชาขาดความสัมพันธ์สอดคล้องและ ต่อเนื่องกัน.....					
11. เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร.....					
12. เนื้อหาในหลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็น บางอย่างในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน.....					
ด้านกระบวนการสอน					
13. ครูขาดการเตรียมความพร้อมในการเรียนให้ กับผู้เรียน.....					
14. ครูสอนโดยไม่มีกระบวนการนำเข้าสู่บทเรียน.....					
15. ครูทำการสอนโดยไม่ใช้สื่อประกอบการสอน.....					
16. ครูให้รายละเอียดด้านเนื้อหาไม่ชัดเจน.....					
17. ครูขาดความชำนาญในการสอน.....					
18. ครูขาดความรู้ด้านจิตวิทยาในการสอน.....					
19. ครูสอนเร็วเกินไป.....					

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกระบวนการสอน (ต่อ)					
20. ครูทำการสอนโดยไม่มีการเตรียมการสอน.....					
21. ครูไม่นำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาสอน.....					
22. วิธีการสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....					
23. การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียน ไม่มีโอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่.....					
24. วัสดุและอุปกรณ์การเรียนปฏิบัติมีไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน.....					
25. วัสดุและอุปกรณ์การเรียนปฏิบัติไม่อยู่ในสภาพ ที่ใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....					
26. สื่อการสอนที่ใช้ไม่ทันสมัย.....					
27. สื่อการสอนที่ใช้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่สอน.....					
28. เอกสารประกอบการสอนมีไม่เพียงพอ.....					
29. ครูไม่จัดทำใบงานและใบความรู้ให้ผู้เรียน ได้ใช้ในการฝึกปฏิบัติ.....					
30. การวัดและประเมินผลงานของผู้เรียนไม่ สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติจริง.....					
31. วิธีการวัดผลและประเมินผลไม่มีความชัดเจน และแน่นอน.....					
32. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนขาด ความสม่ำเสมอ.....					

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านครูผู้สอน					
33. ครูละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน.....					
34. ครูเจ้าระเบียบเกินไป.....					
35. ครูไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ ผู้เรียน.....					
36. ครูไม่เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของ ผู้เรียน.....					
37. ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน.....					
38. ครูวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู.....					
39. ครูใช้ภาษาและสำเนียงการพูดไม่เหมาะสม.....					
40. ครูไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน.....					
41. ครูไม่ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง.....					
42. ครูขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน.....					
ด้านตัวผู้เรียน					
43. ผู้เรียนมีภาระมากทำให้ขาดเรียนบ่อย.....					
44. ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในชั้นได้.....					
45. ผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียน.....					
46. ผู้เรียนไม่กล้าซักถามครูในเนื้อหาวิชาที่ เข้าใจ.....					
47. ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน.....					
48. ผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับภาษาที่ใช้.....					

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านตัวผู้เรียน (ต่อ)					
49. ผู้เรียนสุขภาพไม่แข็งแรง ทำให้ขาดเรียนบ่อย					
50. ผู้เรียนเป็นคนเรียนช้า ทำให้ต้องใช้เวลา ทำความเข้าใจมากกว่าผู้อื่น					
51. อาชีพของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน					
52. พื้นความรู้เดิมที่แตกต่างกันของผู้เรียน					
53. ความบกพร่องทางด้านร่างกายของผู้เรียน เป็นอุปสรรคต่อการเรียน (เช่น การได้ยิน สายตา ความสูง และความอ้วน)					
54. ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน					
55. ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน					
56. ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมาย					
57. ผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนใน ชั้น ทำให้ขาดความสัมพันธ์กัน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา
วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนหลักสูตร
วิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ หรือไม่ อย่างไร ถ้ามีโปรดแสดง
ความคิดเห็นของท่าน ลงในช่องว่างข้างล่างนี้

1. ด้านหลักสูตร

ปัญหา.....

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....

2. ด้านกระบวนการสอน

ปัญหา.....

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....

3. ด้านครูผู้สอน

ปัญหา.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

4. ด้านตัวผู้เรียน

ปัญหา.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

5. ด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

สมจิตรร์ ยิ่งยงตารางฤทธิ

ภาคผนวก ง

- ค่าอำนาจจําแนก
- ค่าความเชื่อมั่น
- ค่าสถิติเปรียบเทียบ

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	t	ข้อ	t	ข้อ	t
1.	2.91	21.	3.62	41.	2.90
2.	3.14	22.	5.21	42.	2.80
3.	5.33	23.	3.88	43.	3.94
4.	3.20	24.	3.62	44.	5.88
5.	4.60	25.	3.60	45.	4.05
6.	3.40	26.	3.33	46.	6.71
7.	2.65	27.	2.83	47.	4.41
8.	2.17	28.	3.37	48.	3.21
9.	2.87	29.	4.17	49.	3.21
10.	2.44	30.	3.80	50.	5.40
11.	2.98	31.	6.12	51.	3.49
12.	3.82	32.	5.53	52.	2.31
13.	3.88	33.	2.80	53.	3.07
14.	4.45	34.	2.02	54.	3.13
15.	3.72	35.	5.53	55.	3.13
16.	4.09	36.	5.36	56.	6.45
17.	4.84	37.	3.79	57.	6.76
18.	5.00	38.	5.38		
19.	3.51	39.	2.60		
20.	5.43	40.	2.63		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96 ✓

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ จำนวนตามสถานที่ศึกษา

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ธนบุรี (N = 34)		วช. สี่พระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน.....	2.34	0.90	2.76	0.85	2.24	0.97	2.96	0.76	8.07*
2.	เนื้อหาวิชาภาคทฤษฎียากเกินไป.....	2.56	0.86	2.59	0.70	2.41	0.83	2.74	0.71	1.46
3.	เนื้อหาวิชาภาคปฏิบัติน้อยเกินไป.....	2.66	0.95	2.65	1.04	2.35	0.91	2.72	0.86	1.58
4.	เนื้อหาวิชาใช้เวลาเรียนที่เกินสมควรสอดคล้องกัน.....	2.44	0.91	2.65	0.69	2.04	0.87	2.75	0.73	7.27*
5.	เวลาเรียนภาคทฤษฎีน้อยเกินไป.....	2.74	0.76	2.94	0.89	2.49	0.78	2.81	0.59	2.87*
6.	เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน.....	2.19	0.84	2.88	0.91	2.10	0.85	2.87	0.90	11.79*
7.	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้.....	2.19	0.97	2.53	1.16	2.25	1.00	2.43	0.75	1.32
8.	เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป.....	2.76	0.97	2.76	0.99	2.86	0.98	2.58	0.84	0.78
9.	เนื้อหาวิชาไม่เรียงลำดับตามความยากง่าย.....	2.51	1.02	2.26	0.90	2.27	0.87	2.30	0.67	1.08
10.	เนื้อหาวิชาขาดความสัมพัทธ์สอดคล้องและต่อเนื่องกัน.....	2.40	1.00	2.44	0.93	2.22	1.03	2.28	0.79	0.58

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร	วช. ประถม (N = 70)		วช. อนุบาล (N = 34)		วช. สี่พระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11.	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	2.10	0.89	2.26	0.96	1.80	0.85	2.26	0.92	2.81*
12.	เนื้อหาหลักสูตรไม่ได้รับการจัดกระทำที่จำเป็นอย่างในการ ปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน.....	2.50	0.97	2.56	0.89	2.27	0.92	2.55	0.82	1.04
	รวม	2.45	0.59	2.61	0.47	2.28	0.58	2.61	0.43	4.20*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านกระบวนการสอน เป็นรายข้อ จำแนกตามสถานที่ศึกษา

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านกระบวนการสอน	วช. ประจําปี (N = 70)		วช. ธรรมศาสตร์ (N = 34)		วช. สรีระวิทยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูขาดการเตรียมความพร้อมในการเรียนให้กับผู้เรียน.....	1.94	0.85	1.88	0.77	2.08	0.84	2.45	0.89	4.63*
2.	ครูสอนโดยไม่มีกระบวนการเข้าสู่วิชาเรียน.....	1.91	0.83	1.94	0.78	2.02	0.88	2.19	0.81	1.21
3.	ครูให้การสอนโดยไม่ใช้สื่อประกอบการสอน.....	1.87	0.80	1.91	0.71	1.96	1.13	2.32	0.85	2.90*
4.	ครูให้รายละเอียดเนื้อหาไม่ชัดเจน.....	2.00	0.92	2.00	0.92	1.88	0.91	2.34	0.85	2.52
5.	ครูขาดความชำนาญในการสอน.....	1.64	0.70	1.91	0.93	1.73	0.83	2.08	0.90	3.14*
6.	ครูขาดความรู้ด้านจิตวิทยาในการสอน.....	2.09	0.94	2.15	0.99	1.80	0.92	2.17	1.07	1.48
7.	ครูสอนเร็วเกินไป.....	2.30	0.92	2.32	0.88	2.16	0.90	2.40	0.82	0.66
8.	ครูให้การสอนโดยไม่มีกระบวนการเตรียมการสอน.....	1.87	0.80	2.15	0.93	2.08	0.96	2.38	0.74	3.64*
9.	ครูไม่เอาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาสอน.....	2.30	0.97	2.71	1.09	2.18	1.01	2.40	0.84	2.16
10.	วิธีการสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....	2.01	0.77	2.21	1.01	1.82	0.79	2.17	0.70	2.21

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านกระบวนการสอน	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ธนบุรี (N = 34)		วช. สี่พระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11.	การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออก ใบดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่.....	3.16	1.22	3.18	1.27	2.98	1.48	3.30	1.08	0.57
12.	วัสดุและอุปกรณ์การเรียนปฏิบัติมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน.	2.67	1.24	2.68	1.17	2.65	1.34	2.51	1.09	0.22
13.	วัสดุและอุปกรณ์การเรียนปฏิบัติไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อย่าง มีประสิทธิภาพ.....	2.66	1.13	2.59	1.05	2.45	1.14	2.58	0.91	0.37
14.	สื่อการสอนที่ใช้ทันสมัย.....	2.59	1.06	2.88	1.04	2.53	1.10	2.40	1.01	1.51
15.	สื่อการสอนที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน.....	2.30	0.95	2.38	0.95	1.94	0.86	2.30	0.82	2.34
16.	เอกสารประกอบการสอนมีไม่เพียงพอ.....	2.59	1.11	2.79	1.12	2.57	1.15	2.51	1.01	0.49
17.	ครูไม่จัดทำใบงานและความรู้ให้ผู้เรียนได้ดำเนินการฝึกปฏิบัติ	2.43	0.94	2.85	0.89	2.20	1.00	2.57	0.87	3.63*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านกระบวนการสอน	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ธนบุรี (N = 34)		วช. สี่พระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
18.	การวัดและประเมินผลงานของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติจริง.....	2.37	0.94	2.59	0.96	2.02	1.01	2.55	0.89	3.55*
19.	วิธีการวัดผลและประเมินผลไม่มีความชัดเจนและแน่นอน.....	2.41	0.84	2.74	1.02	2.06	1.10	2.55	0.85	4.08*
20.	การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ขาดความสม่ำเสมอ.....	2.41	0.97	2.85	1.23	2.18	1.14	2.62	0.97	3.21*
	รวม	2.28	0.63	2.44	0.66	2.16	0.71	2.44	0.59	2.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน เป็นรายชื่อ จํานวนตามสถานที่ศึกษา

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอน	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ชนบุรี (N = 34)		วช. สี่พระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ครูละทิ้งการสอนนำตัวมสอน.....	1.77	0.80	1.97	0.80	1.67	0.74	2.04	0.83	2.38
2.	ครูเจ้าระเบียบเกินไป.....	1.97	0.78	2.26	0.75	1.86	0.80	2.62	0.69	10.87*
3.	ครูไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน.....	2.04	0.89	2.03	0.90	1.98	0.93	2.45	0.82	3.21*
4.	ครูไม่เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียน.....	1.91	0.86	2.12	0.95	2.04	1.08	2.17	0.78	0.88
5.	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน.....	1.83	0.70	2.03	1.11	1.67	0.77	2.30	0.87	5.64*
6.	ครูวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู.....	1.61	0.67	1.97	1.03	1.59	0.73	2.19	0.86	7.15*
7.	ครูใช้ภาษาและสำเนียงการพูดไม่เหมาะสม.....	1.60	0.73	1.85	0.89	1.69	0.73	2.09	0.79	4.50*
8.	ครูไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน.....	1.63	0.73	1.91	0.87	1.47	0.70	2.19	0.81	9.03*
9.	ครูไม่ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง.....	1.84	0.83	1.97	0.83	1.76	0.93	2.30	0.93	3.90*
10.	ครูขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน.....	2.01	0.91	2.03	0.97	1.80	0.92	2.32	0.85	2.87*
	รวม	1.82	0.60	2.01	0.75	1.75	0.67	2.27	0.65	6.66*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา ด้านตัวผู้เรียน เป็นรายข้อ จำนวนตามสถานที่ศึกษา

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ธนบุรี (N = 34)		วช. สีพระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้เรียนมีการมากททำให้ขาดเรียนบ่อย.....	2.56	1.18	2.50	0.96	2.43	1.12	2.72	0.79	0.70
2.	ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในชั้นได้.....	2.00	0.99	2.09	0.83	1.84	0.78	2.25	0.78	1.95
3.	ผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียน.....	2.17	1.01	2.65	0.88	2.06	0.88	2.38	0.74	3.50*
4.	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามครูในเนื้อหาวิชาที่ไม่เข้าใจ.....	2.23	1.12	2.62	0.95	2.41	1.22	2.66	0.92	1.97
5.	ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน.....	2.61	1.00	2.56	0.93	2.71	1.24	2.85	0.99	0.71
6.	ผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับภาษาที่เข้าใจ.....	2.06	1.03	2.35	1.01	2.00	0.92	2.34	0.83	1.84
7.	ผู้เรียนสุขภาพไม่แข็งแรงททำให้ขาดเรียนบ่อย.....	1.86	0.95	1.91	0.83	1.94	1.08	2.42	0.86	4.02*
8.	ผู้เรียนเป็นคนเรียนช้า ททำให้ต้องใช้เวลาทาคความเข้าใจมากกว่าผู้อื่น.....	2.30	1.05	2.53	0.86	2.55	1.22	2.57	1.08	0.85
9.	อาชีพของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการมาเรียน.....	2.34	0.98	2.29	1.14	2.24	1.03	2.36	0.74	0.18
10.	พื้นความรู้เดิมที่แตกต่างกันของผู้เรียน.....	2.54	1.14	2.71	0.97	2.67	1.23	2.53	0.75	0.33

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียน	วช. พระนคร (N = 70)		วช. ชุมบุรี (N = 34)		วช. สี่พระยา (N = 51)		วช. นครหลวง (N = 53)		F
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11.	ความบกพร่องทางด้านร่างกายของผู้เรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียน (เช่น การได้ยิน สายตา ความสูงและความอ้วน)	1.83	0.90	2.03	0.87	1.84	0.86	2.43	0.91	5.61*
12.	ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน.....	1.86	0.80	2.21	0.77	1.86	0.92	2.42	0.91	5.60*
13.	ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน.....	2.04	0.94	2.06	0.81	1.80	0.94	2.17	0.87	1.50
14.	ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย.....	2.09	0.94	2.03	0.76	1.88	0.86	2.36	0.92	2.58
15.	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนชั้น ทักทาย ความสัมพันธกัน.....	2.04	1.03	2.03	0.76	1.92	0.96	2.26	0.76	1.31
	รวม	2.17	0.71	2.30	0.53	2.14	0.67	2.45	0.56	2.60

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์
วัน/เดือน/ปีเกิด	3 มิถุนายน 2502
สถานที่เกิด	เขตพระโขนง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	310/3 ถนนรามคำแหง (สุขาภิบาล 3) ตำบลหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทร.370-0544
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	บุคลากร 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร.282-9119 ต่อ 1104
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2519	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนพรวิทยา
พ.ศ.2522	บวช. (บัญชี) จากโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค
พ.ศ.2529	บธ.บ. (การบริหารทั่วไป) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2540	กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร